

PERS BERICHT

Brussel/Utrecht 10 maart 2010
Resultaten 2009

- **Solide nettowinst verzekeringsbedrijf EUR 456 miljoen, sterke vermogenspositie van 231 %**
 - ◆ **Leven boekt weer winst: EUR 382 miljoen**
 - ◆ **Nettowinst Niet-leven EUR 74 miljoen, hogere schadeclaims drukken op het resultaat**
 - ◆ **Market Consistent Embedded Value 2009 15% hoger: EUR 4,9 miljard**

- **Totaal bruto premie-inkomen EUR 15,8 miljard overtreft niveau 2008**
 - ◆ **Geconsolideerd premie-inkomen 3% hoger: EUR 12,0 miljard**
 - ◆ **Premie-inkomen niet-geconsolideerde partners met 25% gestegen naar EUR 3,8 miljard**

- **Nettowinst groep EUR 1.192 miljoen, nettowinst Algemeen EUR 736 miljoen**
 - ◆ **Nettowinst Algemeen vooral bepaald door EUR 697 miljoen meerwaarde op desinvestering 25%+1 aandeel AG Insurance**
 - ◆ **Positief effect calloptie op aandelen BNP Paribas EUR 581 miljoen na belastingen; negatief effect van EUR 316 miljoen in verband met RPN(I)**
 - ◆ **Negatief effect van EUR 301 miljoen (na belastingen) van geschil met Fortis Bank Nederland inzake Fortis Capital Company Ltd**

- **Dividendvoorstel 2009: 8 eurocent per aandeel in contanten**
- **Fortis stelt naamswijziging voor: "ageas"**

CEO Bart De Smet:

Het afgelopen jaar is een tijd geweest van ingrijpende veranderingen voor Fortis. We hebben een aantal belangrijke beslissingen genomen over de toekomstige ontwikkeling van ons bedrijf en hebben het jaar veel stabiel en sterker afgesloten. Ondanks de nog altijd moeilijke omstandigheden hebben we de waarde van onze commerciële positie weten te handhaven. In de voor ons belangrijkste markten in Europa en Azië hebben we onze positie zelfs weten te versterken. In 2009 en tot op de dag van vandaag was en blijft de marktomgeving onvoorspelbaar en uitdagend.. Onze financiële resultaten en stevige kapitaalpositie vormen een rots in tijden van wisselvallige financiële markten. We bewaken continu de beleggingsportefeuille die aan onze langetermijnverplichtingen in Leven ten grondslag ligt. Hoewel die portefeuille toch al een relatief laag risicoprofiel kent, hebben we, indien mogelijk, het concentratierisico verlaagd waar we dat raadzaam vonden. In Niet-leven hebben we een aantal maatregelen getroffen om de bedrijfsprestaties te verbeteren.

Ook 2010 wordt weer een belangrijk jaar. Een jaar waarin we ons zullen richten op de ontwikkeling van de verzekeringsactiviteiten in het belang van de langetermijntoekomst van ons bedrijf. In combinatie met de passie en inzet van onze collega's hebben de tot nu toe gezette stappen ons in een goede uitgangspositie voor de toekomst gebracht. Onze leidraad: het creëren van duurzame waarde voor al onze stakeholders. Een belangrijk element blijft het actieve beheer van de juridische procedures. Uit respect voor het onderzoek en juridische procedures met betrekking tot het verleden, is het de belangrijkste opdracht en plicht van de Board om te handelen in het belang van zijn huidige aandeelhouders en om de financiële stabiliteit van het nieuwe Fortis op lange termijn te beschermen. Tot slot kondig ik graag de naam van onze nieuwe groep aan: "ageas", een nieuwe identiteit voor dit bedrijf, waarmee een nieuw tijdperk wordt ingeluid.

Kerncijfers Fortis

in miljoenen EUR

	2009	2008	H2 09	H2 08	H1 09
Nettowinst verzekeringen voor minderheidsbelangen	576	31	314	- 318	262
- AG Insurance	435	12	229	- 239	206
- Fortis Insurance International	141	19	84	- 80	57
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	456	6	227	- 313	229
- AG Insurance	366	6	171	- 242	195
- Fortis Insurance International	90	- 0	57	- 71	33
Nettowinst Algemeen (incl. eliminaties)	736	- 616	78	- 322	658
- Nettowinst Algemeen excl. waarde calloptie	155	- 616	- 21	- 322	176
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders*	1.192	- 28.022	306	- 635	886
- Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders excl. waarde calloptie	611	- 28.022	207	- 635	404
Beheerd vermogen (in miljarden EUR)	73.0	65.8	73.0	65.8	68.5
Operationele kosten Leven/beheerd vermogen Leven	0.59%	0.59%	0.59%	0.59%	0.59%
Combined ratio	105.1%	99.8%	104.3%	100.0%	105.8%
Totaal solvabiliteitsratio Verzekeringen (%)	231%	202%	231%	202%	229%
Embedded Value	4.898	4.271	*	*	*
Value of New Business (VANB)	69	81	*	*	*
Gewogen gemiddeld aantal gewone aandelen (in miljoenen)	2.475	2.296	2.475	2.396	2.475
Winst per aandeel (in EUR)	0,48	- 12,21	0,12	- 12,38	0,36
- Winst per aandeel excl. waarde calloptie (in EUR)	0,24	- 12,21	0,08	- 12,38	0,16
- Voor nettoresultaat op beëindigde activiteiten	0,48	- 0,27	0,12	- 0,31	0,36
Netto eigen vermogen per aandeel (in EUR)	3,37	2,75	3,37	2,75	3,11
- Netto eigen vermogen per aandeel excl. waarde calloptie (in EUR)	3,14	2,75	3,14	2,75	2,91
Dividend per aandeel (in EUR)	0,08	-			
Rendement op eigen vermogen	15%	- 97%	9%	-	6%
- Rendement op eigen vermogen per aandeel excl. waarde calloptie (in EUR)	7.8%	-	5%	2.8%	-

* In het nettoresultaat over 2008 was een verlies uit de beëindigde activiteiten begrepen van EUR 27,4 miljard

Persbericht

10 maart 2010
Resultaten 2009

Meer informatie:

Investor Relations: Frank Vandenborre

Tel.: +32 2 565 57 49

frank.vandenborre@fortis.com

Pers: Kathleen Steel

Tel.: +32 2 565 22 66

kathleen.steel@fortis.com

Inhoud

◆ Hoofdpunten.....	3
◆ AG Insurance.....	8
◆ Fortis Insurance International.....	13
◆ Embedded Value en Value Added New Business.....	19
◆ Algemeen.....	21
◆ Beleggingsportefeuille en vermogenspositie.....	28
◆ Bijlage 1: Geconsolideerde balans (jaarultimo).....	34
◆ Bijlage 2: Resultatenrekening (jaarultimo 2009).....	35
◆ Bijlage 3: Belangrijkste prestatieindicatoren.....	36
◆ Bijlage 4: Halfjaarcijfers per segment.....	38
◆ Bijlage 5: Vergelijkende cijfers premie-inkomen.....	41
◆ Bijlage 6: Premie-inkomen per regio.....	42
◆ Bijlage 7: Materieel eigen vermogen.....	43
◆ Bijlage 8: Voorwaardelijke verplichtingen.....	44

Hoofdpunten

In de resultaten voor 2009 komt voor de eerste keer de nieuwe focus van Fortis als pure internationale verzekeringsmaatschappij met een evenwichtige portefeuille van uitontwikkelde en opkomende activiteiten volledig tot uiting.

Het aan de aandeelhouders toewijsbare **nettoresultaat** van Fortis over 2009 kwam uit op EUR 1.192 miljoen. De nettowinst uit de verzekeringsactiviteiten verbeterde sterk in vergelijking met 2008 en bereikte een niveau van EUR 456 miljoen. Fortis Algemeen droeg EUR 736 miljoen bij door een aantal buitengewone posten waaronder de winst op de verkoop van 25%+ 1 aandeel van AG Insurance aan Fortis Bank en andere elementen in verband met de transactie met BNP Paribas, de Belgische Staat en Fortis Bank, die op 12 mei 2009 is afgerond.

Over het tweede halfjaar bedroeg de nettowinst EUR 306 miljoen. De nettowinst van de verzekeringsactiviteiten was stabiel ten opzichte van de eerste jaarhelft; door de verkoop van het belang van 25%+ 1 aandeel in AG Insurance stegen de minderheidsbelangen. De nettowinst van Algemeen van EUR 78 miljoen viel toe te schrijven aan de toenemende waarde van de calloptie op aandelen BNP Paribas en een lagere negatieve reële waarde van de RPN(I).

Zie pagina's 9 tot en met 32 voor nadere informatie.

Verzekeringen

Nettoresultaat

De **nettowinst** uit de verzekeringsactiviteiten (toewijsbaar aan de aandeelhouders) bedroeg voor 2009 EUR 456 miljoen tegen EUR 6 miljoen voor 2008. Na de aanzienlijke verliezen in 2008 door ongunstige financiële markten is het levenbedrijf in 2009 weer uit de rode cijfers gekomen: EUR 382 miljoen. Bij Niet-leven (na minderheidsbelangen) was daarentegen sprake van meer dan een halvering van de nettowinst tot EUR 74 miljoen door hogere schadeclaims bij zowel auto- als brandverzekeringen.

Ten opzichte van 2008 verbeterden de beleggingsinkomsten bij **Leven**. De financiële baten werden in 2009 veel minder beïnvloed door lastige financiële markten, een tendens die zich op alle markten aftekende waarin Fortis opereert. De resultaten werden echter nog altijd nadelig beïnvloed door lagere beleggingsrendementen en lagere commissie-inkomsten in verband met gemiddeld lagere unit-linked reserves.

Bij **Niet-leven** hadden de belangrijkste werkgebieden, België en het Verenigd Koninkrijk, te lijden van een ongunstige schadeontwikkeling en toenemende kosten voor rebranding en separatie, met name in België. Een en ander leidde tot een hogere combined ratio en lagere operationele marge, die tezamen de daling van het nettoresultaat naar EUR 74 miljoen volledig verklaren. Dit was ruim onder het niveau van 2008.

Op segmentbasis kwam het aan de aandeelhouders toe te rekenen nettoresultaat van **AG Insurance** uit op 366 miljoen. De nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen bedroeg EUR 69 miljoen en is vooral verbonden aan het belang van 25% + 1 aandeel dat Fortis Bank in mei 2009 heeft aangekocht. In overeenstemming met de algemene tendens in het levenbedrijf viel de resultaatsverbetering toe te schrijven aan mildere financiële markten. Wel werd het nettoresultaat gedrukt door lagere financiële rendementen en unit-linked vergoedingen. Bij Niet-leven werden de resultaten uit brandverzekeringen beïnvloed door de toenemende frequentie en ernst van met het weer samenhangende gebeurtenissen; bij autoverzekeringen lagen de schadeclaims hoger dan in 2008. De combined ratio kwam voor 2009 uit op 103,2% tegen 100,9%. De toename valt vooral toe te schrijven aan de hogere schaderatio en hogere kosten. Tot slot profiteerde het resultaat over 2009 van een eenmalige belastingteruggave (DBI)¹ van EUR 94 miljoen in het eerste halfjaar. Voor een groot deel werd dit echter tenietgedaan door het effect van de financiële markten op de beleggingsportefeuille (EUR 77 miljoen). Beide invloeden lieten zich met name in het eerste halfjaar gelden.

1 *Definitief Belaste Inkomsten (DBI): belastingteruggave op basis van een wijziging in de Belgische wetgeving inzake belastingvrijstelling van bepaalde dividenden.*

Tegenover de hogere verzekeringsresultaten in de tweede jaarhelft van 2009 stonden hogere minderheidsbelangen in verband met het belang van 25% dat door Fortis Bank is verworven. De uitkomst was een stabiel nettowinstniveau ten opzichte van het eerste halfjaar.

De nettowinst van **Fortis Insurance International (FII)** na minderheidsbelangen bedroeg EUR 90 miljoen in vergelijking met een 'break-even' in 2008. De nettowinst toewijsbaar aan de minderheidsbelangen kwam uit op EUR 51 miljoen en werd vooral gedragen door de nettowinst in Portugal. De nettobijdrage van de Niet-levenactiviteiten ondervond nadelige gevolgen van een kleinere bijdrage uit de Britse autoverzekeringen, waar zich meer lichamelijke ongevallen aandienen. De combined ratio kwam hierdoor in 2009 uit op 107,8%, vergeleken met 98,4% in 2008.

Het nettoresultaat van FII werd gekenmerkt door een sterk tweede halfjaar: ten grondslag aan het nettowinstbedrag van EUR 57 miljoen lagen betere beleggingsmarges, het uitblijven van beleggingsverliezen en een eenmalige nettobate van EUR 15 miljoen.

Bruto premie-inkomen

De commerciële prestaties zijn onder lastige omstandigheden toch solide gebleven. De sterke ontwikkeling van de eerste jaarhelft is ook het tweede halfjaar herhaald: het totale bruto premie-inkomen bereikte in 2009 een niveau van EUR 15,8 miljard, een toename met 8% ten opzichte van 2008, EUR 7,9 miljard in beide jaarhelften. Het premie-inkomen Leven lag zowel bij International als in België hoger, een wereldwijde stijging van 10% ten opzichte van 2008 tot EUR 12,8 miljard. Het premie-inkomen Niet-leven werd nadelig beïnvloed door ongunstige wisselkoersen maar bleef niettemin stabiel op EUR 3 miljard.

Het premie-inkomenniveau profiteerde van een sterk herstel van de commerciële activiteiten in België in zowel Leven als Niet-leven (in de tweede jaarhelft van 2008 verliep de ontwikkeling daarentegen moeizaam). De internationale activiteiten werden gekenmerkt door uitstekende prestaties van de samenwerkingsverbanden in Azië en het sterk gestegen premie-inkomen in Luxemburg in het vierde kwartaal. Bij zowel **AG Insurance** als **Fortis Insurance International** stond de unit-linked verkoop onder druk: omdat de voorkeur van de klant op dit moment uitgaat naar levensverzekeringsproducten tegen een gegarandeerde rente.

Het totale bruto premie-inkomen bij **AG Insurance** liep op tot EUR 6,9 miljard, een toename met 9% vergeleken met vorig jaar. Het premie-inkomen bij Leven steeg met 11% naar EUR 5,4 miljard, terwijl Niet-leven met 3% omhoog klom naar EUR 1,5 miljard. In Leven werd de omzet vooral bepaald door het solide premie-inkomen via het bankkanaal en de sterke ontwikkeling van Employee Benefits. Het premie-inkomen Niet-leven groeide met meer dan de geschatte totale marktgroei in 2009: 3% tegen gemiddeld 1% voor de markt. Deze prestatie was deels te danken aan nieuwe productie maar deels ook aan hogere tarieven, met name bij autoverzekeringen. Uit de meest recente studie van Assuralia blijkt dat AG Insurance in zowel Leven als Niet-leven zijn leidende marktpositie heeft weten te behouden: AG Insurance blijft onbetwist marktleider in België in Individueel en Collectief Leven, met een marktaandeel van circa 30%. Bij Niet-leven bezet AG Insurance nog altijd de tweede plaats met een marktaandeel van meer dan 15%.

Het totale bruto premie-inkomen bij **Fortis Insurance International**, met inbegrip van de niet-geconsolideerde partners op basis van 100%, bedroeg EUR 8,9 miljard, een stijging met 7% ten opzichte van 2008. Het premie-inkomen Leven was goed voor EUR 7,4 miljard en Niet-leven voor EUR 1,5 miljard. De niet-geconsolideerde partners boekten in 2009 een premie-inkomen van EUR 3,8 miljard. Dit was een stijging van 25% op jaarbasis en kwam op het conto van alle landen waarin Fortis actief is, en dan vooral China. De activiteiten in Azië overstegen voor het eerst het niveau van EUR 4 miljard aan premie-inkomen. Bij de volledige geconsolideerde entiteiten noteerde Luxemburg in het tweede halfjaar een krachtige resultaatontwikkeling, dankzij een sterk FOS-resultaat in december 2009 (FOS staat voor Freedom Of Services). De activiteiten in Frankrijk trokken het tweede halfjaar weer aan, maar niet genoeg om de zwakke prestaties van de eerste jaarhelft te compenseren. Portugal tekende wederom voor een solide bijdrage: een premie-inkomen van bijna EUR 2,4 miljard. Tot slot was het premie-inkomen in de Britse Niet-leven activiteiten 6% hoger tegen constante wisselkoersen, maar bleef dit bij de huidige wisselkoers iets achter op 2008.

Beleggingsportefeuille

Het profiel en het beheer van de beleggingsportefeuille van Fortis vormen een afspiegeling van het langetermijnkarakter van de verplichtingen. De meerderheid van de activa is belegd in vastrentende waarden met een hoge rating en relatief lange looptijd en wordt beheerd volgens het uitgangspunt 'kopen en aanhouden'.

De beleggingsportefeuille van Fortis was ultimo 2009 gestegen tot EUR 56,4 miljard door een nieuwe premie instroom en een herwaardering van de activa. De samenstelling van de portefeuille is in 2009 niet belangrijk veranderd: ruim 90% is belegd in vastrentende waarden en circa 3% in aandelen. De kredietkwaliteit van de portefeuille bleef eveneens hoog: 99% van de beleggingen kan worden aangemerkt als investment grade en zo'n 90% van de totale portefeuille heeft de rating A of hoger. Van de portefeuille is 65% oftewel EUR 33,4 miljard belegd in staatsobligaties en EUR 17,4 miljard in bedrijfsobligaties. De toegenomen onzekerheid over sommige soevereine landen in Europa heeft de waarde negatief beïnvloed van onder andere onze Zuid-Europese investeringen, en heeft de latente meerwaarden aangetast. Hierdoor heeft Fortis eind 2009 het concentratierisico op Griekenland met 850 miljoen verminderd en in de eerste maanden van 2010 heeft Fortis bijkomend voor EUR 1,5 miljard verkocht, hoofdzakelijk Italiaanse obligaties met relatief korte looptijden (situatie tot 3 maart 2010). De directe invloed op het resultaat van het herschikken van de investeringen zal beperkt blijven. Beleggingen in bedrijfsobligaties hebben overwegend een investment grade rating; EUR 8,4 miljard zit in financiële ondernemingen en EUR 6,5 miljard is in overheidsinstellingen en supranationale instellingen belegd.

Eind 2009 beheerde Fortis Real Estate, een 100% dochter van AG Insurance voor EUR 3,9 miljard activa. Het totaal geïnvesteerde bedrag in 2009 bedroeg EUR 400 miljoen, vooral in België, maar ook parkings in Spanje (gerealiseerd in 2010).

Embedded Value en Value Added by New Business (VANB)

Ultimo 2009 was de Embedded Value gestegen van EUR 4,3 miljard naar EUR 4,9 miljard. De stijging was met name te danken aan de rentestand, solide operationele kasstromen en een herstel van de financiële markten in 2009. De cijfers per ultimo 2008 zijn gecorrigeerd voor de veranderde scope als gevolg van onder andere de verkoop van het belang van 25% + 1 aandeel van AG Insurance aan Fortis Bank in 2009 en een aantal verbeterde aanpassingen aan de modellen. Onder de scope van de EV-rapportage

vallen de geconsolideerde activiteiten, maar niet de partners in Azië of Algemeen (de activiteiten van de holding).

De Value Added by New Business (VANB) daalde naar EUR 69 miljoen, tegen EUR 81 miljoen ultimo 2008. Aan die daling ligt hoofdzakelijk de lagere contante waarde van de premies uit nieuwe productie (Present Value of New Business Premiums of PVBNP) bij Fortis Insurance International ten grondslag. Bij AG Insurance werd de VANB daarentegen omhooggestuwd door gunstiger financiële markten waar 2008 leed onder wanbetalingen bij obligaties.

Algemeen

Nettowinst

De nettowinst van Algemeen bedroeg in 2009 EUR 736 miljoen, met name door eenmalige en lopende posten.

Bij de **eenmalige** posten is de belangrijkste bijdrage aan het nettoresultaat van Algemeen de meerwaarde van EUR 697 miljoen op de verkoop van 25% + 1 aandeel van AG Insurance aan Fortis Bank in mei 2009.

Daarnaast omvat het nettoresultaat van Algemeen een aantal posten die samenhangen met bepaalde financiële instrumenten, en met de transacties met BNP Paribas, de Belgische Staat en Fortis Bank, die elkaar vrijwel compenseerden: een last van EUR 301 miljoen (na belastingen) in verband met de afschrijving van de vordering op Fortis Bank Nederland en Fortis Capital Company Ltd (FCC). Fortis is van mening dat het hiervoor een vergoeding kan reclameren en heeft hiervoor op 24 Augustus 2009 een procedure opgestart tegen de Nederlandse Staat, Fortis Bank Nederland en FCC. Verder omvat het een bate van EUR 581 miljoen na belastingen voor de waarde van de calloptie op de aandelen van BNP Paribas in het bezit van de FPIM, en de negatieve reële waarde van EUR 316 miljoen in verband met de RPN(I).

De **lopende** posten bij Algemeen zijn met name de nettorentebaten of -lasten (bijna 'break even' in 2009) en de kosten op holdingniveau (EUR 91 miljoen). Laatstgenoemde kosten betreffen personeelskosten en holdingkosten, maar ook een aanzienlijk bedrag aan eenmalige separatiekosten en juridische kosten.

Het vermogensbelang van EUR 760 miljoen in Royal Park Investments was ultimo 2009 ongewijzigd.

Voorwaardelijke verplichtingen

De AFM heeft Fortis SA/NV en Fortis N.V. een boete opgelegd van EUR 576.000 voor overtredingen tegen de Wet op het financieel toezicht (Wft). Volgens de AFM zijn er op 5 juni 2008 door Fortis bepaalde verklaringen afgelegd over de solvabiliteitspositie van Fortis die onjuist of misleidend zouden zijn. Verder had Fortis volgens de AFM op 14 juni 2008 bekend moeten maken dat de door de Europese Commissie opgelegde voorwaarden (de 'EC Remedies') met zich meebrachten dat de financiële doelstellingen voor 2008 en daarna niet zonder extra maatregelen konden worden gerealiseerd. Dit zou kunnen betekenen dat beleggers zouden kunnen beweren in de periode tussen 5 en 25 juni 2008 te hebben verhandeld zonder over volledig correcte informatie te beschikken. Fortis betwist de beweerde overtredingen en heeft beroep aangetekend tegen het besluit van de AFM.

Voor meer informatie met betrekking tot alle voorwaardelijke juridische verplichtingen, zie bijlage 8 sectie 'Voorwaardelijke verplichtingen'.

Groep

Eigen vermogen

Het **netto vermogen toewijsbaar aan de aandeelhouders** steeg van EUR 6,8 miljard ultimo 2008 naar EUR 8,4 miljard ultimo december 2009, dankzij de gerealiseerde nettowinst in 2009 en de toename van de in het eigen vermogen vervatte niet-gerealiseerde winsten en verliezen (EUR 348 miljoen). Het verzekeringsbedrijf was goed voor EUR 5,5 miljard daarvan, oftewel AG Insurance voor EUR 2,9 miljard en Fortis Insurance International voor EUR 2,7 miljard. Aan Algemeen kan EUR 2,8 miljard worden toegerekend.

Kapitaal

Het kernvermogen van Fortis bedroeg ultimo 2009 EUR 8,6 miljard. Dit lag EUR 5,8 miljard boven het totale geconsolideerde wettelijk vereiste minimum voor de verzekeringsactiviteiten. Het totale beschikbare vermogen van de verzekeringsentiteiten beliep EUR 6,4 miljard, 231% van het wettelijk vereiste minimum. De solvabiliteitsratio bedroeg eind 2009 205% voor AG Insurance en 300% voor Fortis Insurance International.

Nettokaspositie

De **nettokaspositie** van Algemeen bedroeg op 31 december 2009 EUR 3,0 miljard, uitgaande van de volledige aflossing van de European medium-term notes (EMTN), vrijwel stabiel ten opzichte van het niveau eind juni 2009. Het nog uitstaande bedrag uit hoofde van het EMTN-programma was ultimo 2009 EUR 915 miljoen (in vergelijking met het oorspronkelijke bedrag van EUR 9,0 miljard).

Fortis heeft in het bericht over de strategische evaluatie in september het begrip **discretionair kapitaal**² geïntroduceerd. Eind december 2009 bedroeg dat discretionaire kapitaal EUR 1,3 miljard, en bleef constant vergeleken met eind juni 2009.

Dividend

De Raad van Bestuur van Fortis zal aan de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders van 28 en 29 april 2009 een dividendvoorstel van 8 eurocent per aandeel (bruto) ter goedkeuring voorleggen. Dit komt neer op een uitkeringspercentage van circa 41% van de winst uit het verzekeringsbedrijf en is in overeenstemming met het dividendbeleid dat eind september is aangekondigd.

FTE's

Op 31 december 2009 had Fortis 10.613 FTE's, waarvan 5.635 bij AG Insurance (inclusief 1.746 FTE's bij Fortis Real Estate), 4.940 bij Fortis Insurance International en 38 bij Algemeen.

² Fortis definieert *discretionair kapitaal* als het laagste bedrag van enerzijds de beschikbare kasgelden en anderzijds het totale vermogen van Algemeen gecorrigeerd voor (voorwaardelijke) illiquide activa en reeds aangegane investeringsverplichtingen.

De activiteiten van Fortis

In december 2008 heeft het Hof van Beroep in Brussel in een arrest aan Fortis opgelegd dat de besluiten van de Raad van Bestuur en de overeenkomsten van 5 en 6 oktober 2008 ter goedkeuring aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders van Fortis SA/NV dienden te worden voorgelegd. Het Hof heeft daarnaast een commissie van deskundigen aangesteld met als opdracht de omstandigheden te onderzoeken waaronder de transacties zijn aangegaan. Dit heeft geleid tot een herziene overeenkomst eind januari 2009, die op 11 februari 2009 is voorgelegd aan de aandeelhouders van Fortis SA/NV en door hen is afgewezen. Op 6 maart 2009 zijn de partijen het eens geworden over een derde overeenkomst ter goedkeuring van de aandeelhouders.

De belangrijkste elementen van deze nieuwe transactie waren:

- ♦ de verkoop van 25% + 1 aandeel van Fortis Insurance Belgium aan Fortis Bank;
- ♦ een vermogensinvestering van maximaal EUR 760 miljoen in Royal Park Investments (RPI) in ruil voor een belang van 44,7%; RPI is de SPV die een deel van de gestructureerde kredietportefeuille van Fortis Bank zou verwerven;
- ♦ geen directe betaling van de EUR 2,35 miljard uit hoofde van de CASHES, maar in plaats daarvan een door de Belgische Staat gegarandeerd rentecompensatiemechanisme op kwartaalbasis tussen Fortis en Fortis Bank, de zogenoemde RPN(I);
- ♦ de toekenning van een in contanten af te rekenen calloptie, gekoppeld aan de aandelen BNP Paribas in het bezit van de FPIM. Deze rechten vervangen het zogenoemde Coupon 42-mechanisme dat onderdeel uitmaakte van de originele overeenkomst van oktober 2008 en welke nu is komen te vervallen.

Op 28 en 29 april hebben de Algemene Vergaderingen van Aandeelhouders van respectievelijk Fortis SA/NV in Gent en Fortis N.V. in Utrecht hun goedkeuring gehecht aan de nieuwe transacties. De afronding vond plaats op 12 mei 2009.

Fortis bestaat derhalve sinds 12 mei 2009 uit:

- ♦ 75%-1 aandeel in AG Insurance, voorheen Fortis Insurance Belgium;
- ♦ Fortis Insurance International, een aantal internationale verzekeringsactiviteiten Leven en Niet-leven in Europa en Azië;

- ♦ Algemeen, bestaande uit de holdingmaatschappijen en diverse financieringsinstrumenten (ook wel vehikels genoemd). Tot Algemeen behoort tevens het belang in Royal Park Investments, de in contanten afgewikkelde calloptie op aandelen BNP Paribas en de reële waarde van de toekomstige rentebetalingen per kwartaal, op basis van de waarde van de Relative Performance Note gekoppeld aan het financiële instrument CASHES, de zogenoemde RPN(I).

Als onderdeel van het stroomlijnen van zijn verzekeringsportefeuille heeft Fortis in de loop van september en oktober 2009 de verkoop aangekondigd van de Niet-levenactiviteiten in Luxemburg aan La Bâloise, alsmede de beëindiging van de zelf opgestarte activiteiten in Rusland.

Fortis heeft in september 2009 daarnaast twee nieuwe samenwerkingsverbanden aangekondigd:

- ♦ In het Verenigd Koninkrijk hebben Tesco en Fortis UK onderhandelingen afgerond voor een nieuw samenwerkingsverband, dat via een nieuw op te richten entiteit auto- en brandzekeringen gaat verkopen. Het nieuwe samenwerkingsverband is naar verwachting eind 2010 operationeel en zal in eerste instantie doorgaan tot ten minste 2015. De verwachting is dat het samenwerkingsverband op jaarbasis EUR 570 miljoen bruto premie gaat bijdragen.
- ♦ In Italië hebben Fortis en BNP Paribas Assurance de overname aangekondigd van 50%+1 aandeel in UBI Assicurazioni, een toonaangevende bankverzekeraar in Niet-leven in Italië. De transactie heeft eind 2009 van de lokale toezichthouder het groene licht gekregen en de operationele activiteit is gestart.

In Thailand, tot slot, hebben Fortis en de andere aandeelhouders van de Muang Thai Group Holding een overeenkomst getekend met Kasikornbank: laatstgenoemde heeft haar aandelenbelang in Muang Thai verhoogd naar 51%. Het economisch belang van Fortis in de Leven- en Niet-leven activiteiten van Muang Thai is hierdoor gedaald van respectievelijk 40% naar 31% en van 15% naar 12%.

Een uitgebreider overzicht is te vinden in het halfjaarbericht van 27 augustus 2009 en in het jaarverslag 2009. Daarnaast heeft Fortis op 25 september 2009 een persbericht gepubliceerd waarin de uitkomsten van de strategische evaluatie nader zijn toegelicht.

AG Insurance

Resultatenrekening – Leven

AG Insurance – Leven

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	H1 09
Brutopremies	4.769	4.077	17%	2.318	1.754	2.451
Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling	583	740	- 21%	288	368	295
Bruto premie-inkomen Leven	5.352	4.817	11%	2.606	2.122	2.746
Operationele kosten	- 177	- 168	5%	- 94	- 86	- 84
Technisch resultaat	385	- 11	*	228	- 88	157
Toegerekende meerwaarden	- 72	- 66	9%	- 26	- 132	- 46
Operationele marge	313	- 77	*	202	- 220	111
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	91	93	- 3%	51	42	40
Winst voor belastingen	404	16	*	253	- 178	151
Winstbelastingen	- 32	- 96	- 67%	- 64	- 97	32
Resultaat op beëindigde activiteiten	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	56	5	*	48	2	10
Nettowinst aandeelhouders voor resultaat desinvesteringen	316	- 85	*	143	- 277	173
Resultaat op desinvesteringen	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	316	- 85	*	143	- 277	173

Resultatenrekening – Niet-leven

AG Insurance – Niet-leven

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	H1 09
Bruto premie-inkomen Niet-leven	1.515	1.465	3%	707	691	808
Operationele kosten	- 250	- 235	6%	- 124	- 120	- 126
Technisch resultaat	74	- 119	*	55	- 60	19
Toegerekende meerwaarden	- 9	- 2	38%	- 4	- 12	- 5
Operationele marge	65	- 117	- 45%	51	48	14
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	12	15	- 16%	5	13	7
Winst voor belastingen	77	132	- 41%	56	61	21
Winstbelastingen	- 14	- 40	- 65%	- 16	- 25	2
Resultaat op beëindigde activiteiten	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	13	1	*	12	1	1
Nettowinst toewijsbaar aan aandeelhouders voor resultaat op desinvesteringen	50	91	- 45%	28	35	22
Resultaat op desinvesteringen	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	50	-91	- 45%	28	35	22

Resultatenrekening

AG Insurance

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	H1 09
Bruto premie-inkomen	6.867	6.282	9%	3.313	2.813	3.554
Operationele kosten	- 427	- 404	6%	- 218	- 206	- 209
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	366	6	*	171	- 242	195

- **Nettowinst herstelt tot EUR 366 miljoen**
 - ◆ **Nettowinst Leven 2009 EUR 316 miljoen; nettowinst tweede halfjaar grotendeels gelijk aan eerste halfjaar**
 - ◆ **Nettowinst Niet-leven 2009 EUR 50 miljoen, 45% minder dan in 2008 door lagere resultaten bij brandverzekeringen**
 - ◆ **Minderheidsbelangen stijgen tot EUR 69 miljoen door verkoop van 25%+1 aandeel van AG Insurance aan Fortis Bank in mei 2009**

- **Totaal bruto premie-inkomen EUR 6,9 miljard**
 - ◆ **Bruto premie-inkomen Leven 11% hoger, EUR 5,4 miljard**
 - ◆ **Brutopremies Niet-leven 3% hoger, EUR 1,5 miljard**

- **Combined ratio omhoog naar 103,2% door met het weer gerelateerde gebeurtenissen**
 - ◆ **Hogere schadefrequentie en meer grote schadeclaims bij brand- en autoverzekeringen**
 - ◆ **Acties werden ondernomen in de vorm van tariefsverhogingen bij brand- en autoverzekeringen, naast herziene productkenmerken**

- **Beheerd vermogen Leven 9% omhoog naar EUR 45 miljard**

Hoofdpunten

De **nettowinst** van AG Insurance kwam in 2009 uit op EUR 366 miljoen³ in vergelijking met EUR 6 miljoen in 2008. Minderheidsbelangen bedroegen EUR 69 miljoen, waarvan EUR 56 miljoen in Leven en EUR 13 miljoen in Niet-leven, en hielden hoofdzakelijk verband met het belang van 25% dat Fortis Bank sinds 12 mei 2009 in AG Insurance aanhoudt.

Het resultaat over 2009 bevat een eenmalige DBI-belastingteruggave⁴ van EUR 94 miljoen in het eerste halfjaar. Het negatieve effect van de financiële markten op de beleggingsportefeuille bedroeg EUR 77 miljoen tegen EUR 534 miljoen in 2008 (voor winstdeelname, na belastingen en voor minderheidsbelangen). In dat negatieve effect van de financiële markten zit een verlies verwerkt van EUR 16 miljoen na belastingen op de verkoop van Griekse obligaties (voor een nominale waarde van EUR 0,7 miljard). Dat verlies is genomen nadat eind 2009 was besloten de concentratie op bepaalde Europese staatsobligaties te verminderen. Bij Niet-leven stond de nettowinst van AG Insurance onder druk door meer schadeclaims in brandverzekeringen.

De nettowinst bedroeg het tweede halfjaar van 2009 EUR 171 miljoen, tegenover een nettoresultaat van EUR 242 miljoen negatief in dezelfde periode van 2008 en EUR 195 miljoen positief in de eerste helft van 2009. Het effect van de financiële markten op de beleggingsportefeuille bedroeg EUR 5 miljoen positief in de tweede helft van 2009 tegen EUR 513 miljoen negatief in de tweede helft van 2008 (voor minderheidsbelangen).

Het **totale bruto premie-inkomen** bedroeg eind 2009 EUR 6,9 miljard, een toename met 9% ten opzichte van 2008. Uit deze sterke commerciële ontwikkeling onder lastige marktomstandigheden blijkt wel hoe stevig AG Insurance met haar uitstekende product- en dienstenaanbod in de markt staat.

Het premie-inkomen bij Leven steeg met 11% tot een niveau van EUR 5,4 miljard, vooral dankzij een sterke instroom van spaargelden via het bankkanaal en een solide bijdrage van Employee Benefits. De brutopremies bij Niet-leven stegen per saldo met 3,4% tot EUR 1,5 miljard. De groei werd in alle productlijnen gerealiseerd maar was toch vooral te danken aan autoverzekeringen (+6%) en brandverzekeringen (+3%).

◆◆◆

³ Alle cijfers zijn na minderheidsbelangen, tenzij anders aangegeven.

⁴ Definitief Belaste Inkomsten (DBI): belastingteruggave op basis van een wijziging in de Belgische wetgeving inzake belastingvrijstelling van bepaalde dividenden.

Het totale bruto premie-inkomen kwam het tweede halfjaar van 2009 uit op EUR 3,3 miljard. In de vergelijkbare periode van 2008 was dat EUR 2,8 miljard en in het eerste halfjaar van 2009 bedroeg het bruto premie-inkomen EUR 3,6 miljard.

De **operationele kosten** gingen per saldo met 6% omhoog naar EUR 427 miljoen, voornamelijk als gevolg van hogere personeelskosten, eenmalige rebranding-kosten in verband met de naamswijziging naar AG Insurance, en kosten in verband met de afscheiding van Fortis Bank. Loonindexatie en meer FTE's verklaren de stijging van de loonkosten. Het aantal FTE's nam toe tot 5.637 ultimo 2009 tegen 5.589 eind 2008. Dit is inclusief 1.746 FTE's bij Fortis Real Estate. Er is nieuw personeel aangetrokken voor de administratie van de recent afgesloten zorgplannen met de transport- en bouwsector.

De hogere operationele kosten hadden slechts een gering effect op de kostenratio's. Bij Leven was de verhouding kosten/beheerd vermogen stabiel op 0,41%: het beheerd vermogen steeg gelijk op met de kosten. Bij Niet-leven steeg de kostenratio van 16,1% in 2008 naar 16,5% in 2009 door de al eerder genoemde kosten voor rebranding en separatie. In het tweede halfjaar van 2009 bedroegen de operationele kosten EUR 218 miljoen. De toename met 4% ten opzichte van de eerste jaarhelft was te wijten aan rebranding- en separatiekosten.

Het **technisch resultaat** verbeterde in 2009 tot EUR 459 miljoen. In 2008 was dat daarentegen EUR 130 miljoen door het sterk negatieve effect van de financiële markten. Het technisch resultaat ontwikkelde zich het tweede halfjaar bij zowel Leven als Niet-leven beduidend beter en bereikte een niveau van respectievelijk EUR 228 miljoen en EUR 55 miljoen. In het Levenbedrijf valt de stijging vooral toe te schrijven aan weer aantrekkende CDO's en geringere reserves voor winstdeling in vergelijking tot de ontwikkeling van de financiële baten. Bij Niet-leven plukte het technisch resultaat de vruchten van de verbeteringen bij brand- en autoverzekeringen.

De **combined ratio** bedroeg in 2009 103,2% tegen 100,9% in 2008. Zowel de schaderatio als de kostenratio (inclusief commissies) stegen met circa 1% als gevolg van een aanzienlijke toename van het aantal met het weer samenhangende claims. Bij brandverzekeringen lag de schadefrequentie hoger, terwijl er zowel bij brand- als bij autoverzekeringen een aantal forse schadeclaims binnenkwamen. Zoals we eind augustus al aangaven, is AG Insurance van start gegaan met maatregelen die de combined ratio moeten helpen verbeteren. Hierbij valt te denken aan tariefsverhogingen bij brand- en

autoverzekeringen in combinatie met een nieuwe formule voor het eigen risico bij autoverzekeringen. De combined ratio bleef de tweede helft van 2009 redelijk stabiel op 100,8% ten opzichte van dezelfde jaarhelft in 2008, maar verbeterde wel aanzienlijk ten opzichte van het eerste halfjaar van 2009 (105,6%).

AG Insurance heeft de solvabiliteitspositie versterkt van 189% in 2008 tot 205% eind 2009, dankzij ingehouden nettowinst en hogere ongerealiseerde meerwaarden op de aandelenportefeuille.

Leven

Het **premie-inkomen** bij Leven bereikte in 2009 EUR 5,4 miljard, een stijging van 11% in vergelijking met 2008. Bij Individueel Leven kwam dit uit op EUR 4,2 miljard en het premie-inkomen Collectief Leven bedroeg EUR 1,1 miljard, een toename ten opzichte van 2008 van respectievelijk 11% en 10%.

De sterke ontwikkeling van Individueel Leven was met name te danken aan het bankkanaal, waar de instroom 27% hoger lag dan in 2008. In het huidige klimaat van lage rente bleven spaarproducten een zeer interessant alternatief voor bankdeposito's. Unit-linked premie-inkomen bleef hetzelfde als de eerste zes maanden en bereikte een niveau van EUR 522 miljoen voor het hele jaar (12% lager dan in 2008). Er zijn het tweede halfjaar nog zes tranches van het gestructureerde unit-linked product 'Smart Invest Bon'⁵ geïntroduceerd, waarmee in 2009 in het totaal EUR 296 miljoen is opgehaald.

Het premie-inkomen Individueel Leven via het makelaarskanaal daalde in 2009 met 29%. Wel verbeterde de premieontwikkeling het laatste halfjaar versterkt door pensioenspaarproducten. Het lagere premie-inkomen in 2009 is in lijn met de algemene tendens in de markt van lagere Leven volumes via het brokerkanaal. Daarnaast zaten enkel bedrijfsspecifieke punten tegen, zoals de negatieve berichtgeving over Fortis met name aan het begin van het jaar, alsook de geringere belangstelling voor producten waarmee in 2008 veel succes was geogst. Hier tegenover stond een aantal nieuwe commerciële initiatieven zoals de introductie begin 2009 van Safe Return Plus, een nieuw spaarproduct met een interessante gegarandeerde rente. Hiermee is in 2009 al meer dan EUR 100 miljoen binnengehaald.

5 *Smart Invest Bon is een closed-end unit-linked product met kapitaalgarantie. De verzekeringnemer belegt voor de middellange of lange termijn afhankelijk van de voorwaarden van het onderliggende fonds.*

Ondanks het lastige marktklimaat en de volatiele beleggingsomgeving kon AG Insurance de klant in 2009 toch rendementen tussen de 3,0% en 4,0% bieden, zowel in het bank- als brokerkanaal. Deze behoren tot de hoogste in de Belgische markt. Bij Employee Benefits lag het rendement op de langetermijninvestering tussen de 3,75% en de 5,0%.

Premie-equivalenten op jaarbasis (APE) stegen met 4% naar EUR 437 miljoen, tegen EUR 418 miljoen in 2008.

Het **marktleiderschap** van AG Insurance in Individueel Leven is in het jongste marktonderzoek van de beroepsvereniging van verzekeringsondernemingen, Assuralia,⁶ nogmaals bevestigd. Volgens de laatste beschikbare gegevens was het marktaandeel Individueel Leven van AG Insurance 32% ultimo september 2009. Het aandeel van AG Insurance in individuele niet-unit-linked producten klom naar 32% terwijl het aandeel van de unit-linked markt opliep tot 44%. Bij Collectief Leven was het marktleiderschap van AG Insurance stabiel met een marktaandeel van 29%.

De operationele marge Leven voor heel 2009 kwam uit op EUR 313 miljoen tegen EUR 77 miljoen negatief in 2008. Het minder negatieve effect van de financiële markten werd ten dele tenietgedaan door lagere financiële rendementen.

De **nettowinst** Leven van AG Insurance bedroeg EUR 372 miljoen tegen een verlies van EUR 80 miljoen het jaar daarvoor (na belastingen en voor minderheidsbelangen). In dit bedrag is een positief effect van EUR 86 miljoen begrepen in verband met de eenmalige DBI-belastingteruggave in het eerste halfjaar, en een negatief effect van de financiële markten van EUR 69 miljoen voor 2009.

Het **beheerd vermogen** groeide met 9% tot EUR 45,4 miljard ultimo 2009, waaraan zowel unit-linked als niet-unit-linked hebben bijgedragen. Bij niet-unit-linked ging het beheerd vermogen met 8% omhoog naar EUR 38,8 miljard. Het beheerd vermogen in unit-linked ging met 11% omhoog naar EUR 6,6 miljard door de lagere obligatierente en het herstel van de aandelenmarkten. Het beheerd vermogen in het brokerkanaal passeerde de EUR 10 miljard.

6 Op basis van marktschattingen 2009 van Assuralia, gepubliceerd op 3 maart 2009.

Niet-leven

De **brutopremies** stegen met 3% naar EUR 1,5 miljard en overtroffen daarmee de gemiddelde geschatte marktgroei voor 2009 (+1%⁶). Het marktaandeel bedroeg eind september 14,7%, waarmee AG Insurance de tweede positie in de markt consolideerde. De brutopremies gingen in alle productlijnen omhoog, wat ten dele te danken was aan nieuwe productie maar deels ook aan tariefsverhogingen.

Via het makelaarskanaal verdiende brutopremies kwamen uit op EUR 1,1 miljard, een stijging met bijna 4% ten opzichte van 2008. In het klein- en middelgrote bedrijf lagen de brutopremies 3% hoger op EUR 0,6 miljard en ook bij particulieren was de toename solide (+4%). Het premie-inkomen Niet-leven via het bankkanaal bereikte een niveau van EUR 0,3 miljard, nipt meer dan het jaar daarvoor. Zorgpremie-inkomen (via het Employee Benefits-kanaal) steeg met 6% ten opzichte van vorig jaar en kwam uit op EUR 0,2 miljard, vooral dankzij nieuwe productie.

De **combined ratio**, inclusief arbeidsongevallen-verzekeringen, steeg tot 103,2%, tegen 100,9% in 2008. Zoals al gezegd, valt die toename hoofdzakelijk te wijten aan met het weer samenhangende gebeurtenissen. Dit vertaalt zich naar een hogere schadefrequentie bij brand- en autoverzekeringen en tevens naar hogere schadeclaims in beide categorieën. De operationele marge is als gevolg daarvan gedaald tot EUR 65 miljoen, tegen EUR 117 miljoen in 2008. De combined ratio bedroeg de tweede helft van 2009 100,8%, tegen 105,6% in het eerste halfjaar. Deze verbetering was te danken aan betere resultaten bij auto- en brandverzekeringen. De operationele marge ging om dezelfde reden aanzienlijk omhoog: van EUR 14 miljoen naar EUR 51 miljoen.

De **nettowinst** is over heel 2009 gedaald naar EUR 63 miljoen (na belastingen en voor minderheidsbelangen). Dit werd voornamelijk veroorzaakt door de al eerder genoemde verslechterde combined ratio. Eenmalige posten waren onder andere een positief effect van EUR 8 miljoen in verband met de DBI-belastingteruggave en een negatief effect van eveneens EUR 8 miljoen op de beleggingsportefeuille (voor minderheidsbelangen). In overeenstemming met de betere operationele marge is de nettowinst in de tweede jaarhelft toegenomen tot EUR 41 miljoen, tegen EUR 23 miljoen in de eerste helft.

In de loop van 2009 zijn diverse maatregelen getroffen om de winstgevendheid van autoverzekeringen te verbeteren. De tarieven zijn met gemiddeld 3,5% verhoogd en bepaalde productkenmerken zijn aangepast. Door deze maatregelen en voorziene verdere tariefsstijgingen in 2010 kan het technisch resultaat autoverzekeringen geleidelijk verbeteren, waardoor ook de combined ratio voor autoverzekeringen in 2011 weer rond de 100% moet kunnen zitten.

De toenemende frequentie en ernst van vaak zeer regiogebonden, met het weer samenhangende gebeurtenissen en schadeclaims zijn eveneens aanleiding geweest voor tariefsverhogingen.

Strategie en bedrijfsontwikkeling

Op 22 juni 2009 is Fortis Insurance Belgium met succes omgedoopt tot AG Insurance. Het verwante separatieproject van BNP Paribas Fortis Bank zal ook in 2010 verder worden gezet. Beoogde uitkomst: AG Insurance vestigen als succesvolle onafhankelijke en toonaangevende verzekeringsmaatschappij, terwijl er tegelijkertijd sterke zakelijke banden met Fortis Bank worden onderhouden.

In de loop van 2009 heeft AG Insurance de innovatiestrategie voor producten en dienstverlening stevig neergezet in zowel Leven als Niet-leven. Hieronder volgt een aantal voorbeelden:

Bij **Individueel Leven** lag in zowel het bank- als brokerkanaal de nadruk op spaarproducten met een gegarandeerde rente (Free Invest Plan en Fix & Income via banken en Safe Return Plus via makelaars). Gegeven het steile verloop van de yieldcurve en de lage rentestand vormt dit product een succesvol alternatief voor een traditionele spaarrekening bij een bank. Er werden voortdurend nieuwe unit-linked producten met kapitaalgarantie (Smart Invest Bon) geïntroduceerd, vooruitlopend op een toenemende vraag van klanten naar dergelijke fondsen. Om het Leven-potentieel van de markt voor het klein- en middengroot bedrijf aan te boren, werd Pension@work geïntroduceerd.

Bij **Collectief Leven & Zorg** heeft AG Insurance de ontwikkeling van nieuwe collectieve levens- en zorgverzekeringen voor de snelgroeiende markt voor sectorbrede pensioenen en zorgverzekeringen voortgezet. Zo werd met succes een collectieve zorgverzekering voor de transport- en bouwsector geïntroduceerd (waarbij respectievelijk 60.000 en 155.000 mensen zijn aangesloten). Het aantal verzekerden kwam daardoor boven de 1 miljoen uit. Uit het klanttevredenheidsonderzoek van Employee Benefits bleek een onverminderd klantvertrouwen ondanks

het financieel-economische klimaat en de negatieve media-aandacht rond Fortis. In samenwerking met Katholieke Universiteit Leuven heeft Employee Benefits een leerstoel voor pensioenzekerheid opgezet (pensioenwaardering en solvabiliteit).

Binnen **Niet-leven** zette AG Insurance de strategie gericht op productvernieuwing voort met de lancering van verschillende nieuwe producten voor de particuliere markt. Ook in de markt voor het klein- en middengroot bedrijf werd de productvernieuwing voortgezet, met de introductie van een aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders en een transportverzekeringsproduct. Het aanbod van Niet-leven 'pakketten' is uitgebreid met specifieke polissen voor fysiotherapeuten. Flexibele producten met meerdere dekkingen, zoals 'Familis' in de particuliere markt en 'Modulis' voor kleine en middelgrote bedrijven, lieten een goede groei zien. Eind 2009 bevatte de verzekeringsportefeuille bijna 470.000 Familis-polissen en 75.000 Modulis-polissen.

Naast haar innovatieve benadering en maatregelen om operational excellence te bereiken, maakt AG Insurance nog steeds optimaal gebruik van cross-selling met Fortis Bank en multi-channel expertise. De samenwerking tussen Employee Benefits en BNP Paribas Fortis Commercial Banking, alsook het Modulis VIP-concept zijn voorbeelden van succesvolle initiatieven voor cross-selling. Dat laatste product is een uniek synergiemodel tussen het bankkanaal en het makelaarskanaal, dat in minder dan twee jaar al ruim 20.000 leads van Fortis Bank heeft opgeleverd, via meer dan 1.000 kantoren van Fortis en 3.000 makelaars. Inmiddels is ruim 45% van de leads omgezet in een Modulis VIP-dossier.

Ondanks de averij die het imago in 2008 tijdelijk heeft opgelopen als gevolg van het uiteenvallen van Fortis, bevestigen twee onafhankelijke Belgische marktonderzoekers (ICMA en AT Kearney) dat AG Insurance nog altijd de voorkeurspartner van de makelarij is.

Fortis Insurance International

Als gevolg van de nieuwe focus op Fortis als internationale verzekeringsmaatschappij is in 2009 besloten Fortis in diverse bedrijfseenheden op te delen en de Fortis managementstructuur te reorganiseren, waardoor alle activiteiten vanaf 1 januari 2010 vertegenwoordigd zijn in het Management Committee. Met ingang van 2010 wordt ook de financiële verslaggeving volledig afgestemd op de nieuwe organisatie. Fortis Insurance International wordt met ingang van het eerste kwartaal 2010 onderverdeeld in drie verslaggevingssegmenten: het Verenigd Koninkrijk, het vasteland van Europa en Azië.

Resultatenrekening – Leven

Fortis Insurance International – Leven

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	2009	2008	2009
Brutopremies	1.826	1.719	6%	928	972	898
Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling	2.187	2.383	- 8%	1.293	927	894
Bruto premie-inkomen Leven	4.013	4.102	- 2%	2.221	1.899	1.792
Operationele kosten	- 204	- 193	6%	- 102	- 103	- 102
Technisch resultaat	65	- 24	*	30	- 78	35
Toegerekende meerwaarden	4	- 33	*	3	- 32	1
Operationele marge	69	- 57	*	33	- 110	36
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	69	1	*	58	7	11
Winst voor belastingen	138	- 56	*	91	- 117	47
Winstbelastingen	- 28	1	*	- 13	- 16	- 15
Resultaat op beëindigde activiteiten	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	44	10	*	23	- 14	21
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders voor resultaat op desinvesteringen	66	- 65	*	55	- 87	11
Resultaat op desinvesteringen	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	66	- 65	*	55	- 87	11

Resultatenrekening – Niet-leven

Fortis Insurance International – Niet-leven

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	H1 09
Bruto premie-inkomen Niet-leven	1.139	1.228	- 7%	562	594	577
Operationele kosten	- 188	- 200	- 6%	- 92	- 97	- 966
Technisch resultaat	12	109	- 89%	- 4	51	16
Toegerekende meerwaarden	11	- 5	*	1	- 4	10
Operationele marge	23	104	- 78%	- 3	47	26
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	22	3	*	11	- 9	11
Winst voor belastingen	45	107	- 58%	8	38	37
Winstbelastingen	- 14	- 33	- 58%	- 2	- 17	- 12
Resultaat op beëindigde activiteiten	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	7	9	- 20%	4	5	3
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders voor resultaat op desinvesteringen	24	-	- 62%	2	16	22
Resultaat op desinvesteringen	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	24	65	- 62%	2	16	22

Resultatenrekening

AG Insurance – Niet-leven

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	H1 09
Bruto premie-inkomen	5.152	5.330	- 3%	2.783	2.493	2.369
Operationele kosten	- 392	- 393	- 0%	- 194	- 200	- 198
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	90	- 0	*	57	- 71	33

- **Nettowinst 2009 na minderheidsbelangen: EUR 90 miljoen**
 - ◆ **Nettowinst Leven aanzienlijk hoger op EUR 66 miljoen**
 - ◆ **Nettowinst Niet-leven naar EUR 24 miljoen door hogere schadeontwikkeling bij Britse autoverzekeringen**
 - ◆ **Sterke nettowinst tweede halfjaar van EUR 57 miljoen ten dele te danken aan eenmalig nettoresultaat van EUR 15 miljoen**

- **Bruto premie-inkomen EUR 8,9 miljard**
 - ◆ **EUR 3,8 miljard afkomstig van niet-geconsolideerde partners op basis van 100%; 25% hoger dan in 2008**
 - ◆ **Sterk herstel levenbedrijf in Luxemburg in het vierde kwartaal**

- **Combined ratio omhoog naar 107,8% ultimo 2009**
 - ◆ **Fortis UK ontwikkelt mee met de algemene trend in de Britse markt voor autoverzekeringen, maar heeft het dankzij operationele efficiëntie wel beter gedaan dan de operationele ratio die voor de markt werd verwacht⁷**
 - ◆ **Er zijn corrigerende maatregelen getroffen, die nauwgezet worden bewaakt**

- **Beheerd vermogen Leven stijgt met 15% naar EUR 22,7 miljard**

Hoofdpunten

Over geheel 2009 bedroeg de **nettowinst na minderheidsbelangen** EUR 90 miljoen, vergeleken met een break-even resultaat in 2008. Met een veel beter resultaat Leven werd ruimschoots compensatie geboden voor een verslechtering van het resultaat Niet-leven.

De nettowinst na minderheidsbelangen van het Levenbedrijf bedroeg EUR 66 miljoen, terwijl in 2008 nog een nettoverlies van EUR 65 miljoen werd geleden als gevolg van significante beleggingsverliezen. Deze positieve ontwikkeling was toe te schrijven aan het wegvallen van beleggingsverliezen, een verbetering van de beleggingsmarges in Portugal en eenmalige factoren, die EUR 15 miljoen bijdroegen aan de nettowinst.

Dit laatste houdt verband met een vrijval van EUR 32 miljoen uit de reserves in Maleisië, die deels werd tenietgedaan door kosten verbonden aan het stopzetten van activiteiten als gevolg van het stroomlijnen van de portefeuille. Het nettoresultaat na minderheidsbelangen van Niet-leven daalde tot EUR 24 miljoen. Dit was te wijten aan de hogere schadeclaims in de autoverzekeringmarkt in het Verenigd Koninkrijk en een daaruit voortvloeiend negatief technisch resultaat. De stijging van de minderheidsbelangen (EUR 51 miljoen) houdt verband met de hogere winstniveaus van de Portugese activiteiten in vergelijking met vorig jaar.

◆◆◆

⁷ Onderzoek Britse markt door actuarieel en bedrijfsconsultantsbureau EMB in januari 2010; in particuliere autoverzekeringen zou de operationele ratio hoger kunnen liggen dan 120% en de commerciële ratio hoger dan 110%.

De nettowinst na minderheidsbelangen over het tweede halfjaar bedroeg EUR 57 miljoen tegen EUR 33 miljoen in de eerste helft van 2009. Deze ontwikkeling kan volledig worden toegeschreven aan hogere eenmalige resultaten in de tweede helft van 2009.

Het **totale bruto premie-inkomen over 2009**, met inbegrip van de niet-geconsolideerde samenwerkingsverbanden op basis van 100%, bedroeg EUR 8,9 miljard. Dit kwam neer op een stijging van 7% ten opzichte van vorig jaar en was het gevolg van uitstekende prestaties bij de niet-geconsolideerde samenwerkingsverbanden in Azië (stijging met 25% oftewel EUR 3,7 miljard). In het tweede halfjaar bedroeg het premie-inkomen EUR 4,6 miljard, 16% meer dan in dezelfde periode van 2008 en 5% meer dan in het eerste halfjaar. Deze positieve ontwikkeling was het gevolg van een aanzienlijk premie-inkomen in Luxemburg in het vierde kwartaal.

Het premie-inkomen bij de *geconsolideerde bedrijven* bedroeg over geheel 2009 EUR 5,2 miljard, een daling van 3% ten opzichte van vorig jaar. Dit was het gevolg van ongunstige valutakoersontwikkelingen (GBP versus EUR) en een lager premie-inkomen in Frankrijk. Desondanks kwam het geconsolideerde premie-inkomen over het tweede halfjaar aanzienlijk hoger uit in vergelijking met het eerste halfjaar, vooral dankzij de zeer sterke volumes die in het vierde kwartaal in Luxemburg werden behaald.

Het bruto premie-inkomen bij de *niet-geconsolideerde partners* bedroeg EUR 3,8 miljard in 2009, 25% meer dan het premie-inkomen over geheel 2008. Alle landen lieten een tweecijfer groeigetal zien als gevolg van uitbreiding van de distributiecapaciteit, een adequaat productaanbod en gunstige wisselkoersontwikkelingen, met name in China.

Het premie-inkomen van *Fortis UK* over geheel 2009 (Leven en Niet-leven) bedroeg EUR 913 miljoen, een daling van 4% vergeleken met vorig jaar als gevolg van ongunstige wisselkoersontwikkelingen. Tegen een constante wisselkoers lag het premie-inkomen 7% hoger. De voornaamste factoren achter deze groei zijn de voortgaande implementatie van de commerciële strategie en de sterke ontwikkeling van de brandverzekeringssportefeuille van Fortis UK.

In de *overige Europese landen* bedroeg het premie-inkomen EUR 3,9 miljard, een daling van 2% ten opzichte van vorig jaar. Dankzij de zeer sterke prestaties in Luxemburg en de verbeterde omzetcijfers in Frankrijk in de tweede helft van het jaar, lag het premie-inkomen 17% boven dezelfde periode van vorig jaar. Het premie-inkomen in Luxemburg werd in december 2009 gekenmerkt door een hoge FOS-omzet (die volgens de Freedom-of-Services richtlijn ook in de omringende landen mag worden behaald). Het premie-inkomen in Frankrijk gaf in de tweede helft van het jaar een aanzienlijke verbetering te zien. Portugal bleef, ondanks een lichte daling, een stabiele bijdrage leveren met een premie-inkomen van zo'n EUR 2,4 miljard in 2009.

Het premie-inkomen van de *activiteiten in Azië*, met inbegrip van de niet-geconsolideerde samenwerkingsverbanden op basis van 100%, kwam uit op EUR 4,1 miljard, tegen EUR 3,3 miljard vorig jaar, oftewel een stijging van 24%. In alle landen ging het premie-inkomen omhoog dankzij een uitgebreid productaanbod, maar vooral dankzij een groei-impuls in China en Thailand als gevolg van aanhoudende expansie van de distributiecapaciteit. De activiteitenmix is bij alle activiteiten in Azië verder verbeterd in de richting van premiedragende verzekeringen en traditionele producten.

De **operationele kosten** bleven nagenoeg gelijk ten opzichte van vorig jaar. Tegen constante wisselkoersen zouden de kosten in vergelijking met vorig jaar met 5%, oftewel EUR 18 miljoen, zijn gestegen. Reden is dat de kosten van de levensverzekeringsactiviteiten in het Verenigd Koninkrijk voor het eerst voor het volledige jaar meetellen (2009: EUR 20 miljoen; 2008: EUR 13 miljoen). Als tweede reden geldt dat een bedrag van EUR 17 miljoen is opgenomen voor kosten die verband houden met het stroomlijnen van de activiteiten.

Het **technisch resultaat** liet een gemengde ontwikkeling zien. Bij Leven herstelde het technische resultaat tot EUR 65 miljoen, in vergelijking met EUR 24 miljoen negatief in 2008. Het technische resultaat Niet-leven daalde tot EUR 12 miljoen, tegen EUR 109 miljoen vorig jaar.

De **combined ratio** stond ultimo 2009 op 107,8% (2008: 98,4%) met name als gevolg van de verslechtering van de marktomstandigheden voor autoverzekeringen in het Verenigd Koninkrijk.

Life

Het over 2009 behaalde **bruto premie-inkomen**, met inbegrip van de niet-geconsolideerde samenwerkingsverbanden op basis van 100%, bedroeg EUR 7,4 miljard, een stijging van 9% vergeleken met vorig jaar. Deze stijging is te danken aan de sterke prestaties van alle partners in Azië (EUR 3,4 miljard, oftewel een stijging van 27% ten opzichte van vorig jaar), die deels werd tenietgedaan door een lager premie-inkomen in Frankrijk.

De belangrijke verbetering van het premie-inkomen (+24%) in het tweede halfjaar vergeleken met vorig jaar kan vooral worden toegeschreven aan de ongunstige marktomstandigheden van 2008, het herstel van het premie-inkomen in Luxemburg in het vierde kwartaal en de forse omzet in China. In Luxemburg was Fortis in staat het vertrouwen van vermogende klanten te herwinnen. Dit resulteerde in het vierde kwartaal in een premie-inkomen van ruim EUR 680 miljoen, tegen EUR 416 miljoen in de eerste negen maanden van 2009. Deze positieve trend werd deels tenietgedaan door een lager premie-inkomen in 2009 in Frankrijk (-23%), dat nog steeds kampte met geringe belangstelling voor unit-linked producten, hoge afkopen aan het begin van 2009 en een lage nieuwe productie.

Het premie-inkomen Leven bij *de geconsolideerde bedrijven* bedroeg EUR 4,0 miljard, een daling van 2% vergeleken met vorig jaar.

Het premie-equivalent op jaarbasis (APE) (alleen voor geconsolideerde bedrijven) nam af tot EUR 527 miljoen. Dit betekende een daling van 8% ten opzichte van vorig jaar en was het gevolg van het lagere premie-inkomen (-2%), dat nog werd versterkt door een lagere omzet van premiedragende verzekeringen.

De **nettowinst** na minderheidsbelangen kwam in 2009 uit op EUR 66 miljoen positief vergeleken met EUR 65 miljoen negatief vorig jaar. Dit laatste cijfer was ernstig beïnvloed door de financiële turbulentie (kosten: EUR 100 miljoen na belastingen). De nettowinst over 2009 bevat een positief effect van EUR 32 miljoen vanwege een herbeoordeling van de reserves op de annuïteitenportefeuille in Maleisië (*opgenomen onder 'Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten'*) maar bevat tevens de kosten die gerelateerd zijn aan het stroomlijnen van de portefeuille, in totaal EUR 17 miljoen.

De **operationele marge** verbeterde van EUR 57 miljoen negatief vorig jaar tot EUR 69 miljoen positief dit jaar, met name als gevolg van de hogere marges op beleggingen bij een gestegen beheerd vermogen en het wegvallen van de invloed van de financiële turbulentie.

Het **beheerd vermogen** (alleen bij geconsolideerde bedrijven) nam met 15% toe tot EUR 22,7 miljard. Dit was te danken aan de groei van unit-linked reserves (EUR 14,2 miljard, oftewel een stijging van 17%), die weer het gevolg was van beter presterende financiële markten, nieuw premie-inkomen en een terugkeer naar een normaal niveau van opzeggingen. De niet-unit linked reserves namen met 11% toe tot EUR 8,5 miljard door een forse omzet in het spaarbedrijf.

Niet-leven

De **brutopremies**, met inbegrip van de *niet-geconsolideerde samenwerkingsverbanden op basis van 100%*, sloten het jaar af op EUR 1,5 miljard, oftewel 3% beneden de premies over geheel 2008. Dit was het gevolg van ongunstige wisselkoersontwikkelingen van het Britse pond. Tegen constante wisselkoersen nam het premie-inkomen met 4% toe.

Exclusief het effect van wisselkoersbewegingen zijn de brutopremies Niet-leven in het Verenigd Koninkrijk 6% boven die van 2008 uitgekomen. Een forse groei werd gerealiseerd bij gezinsverzekeringen en commerciële verzekeringen, terwijl zich bij autoverzekeringen een premiedaling voordeed.

In de overige Europese landen namen de brutopremies toe met 10%, vooral dankzij de sterke prestaties van het zorgverzekeringsbedrijf in Portugal.

Bij de samenwerkingsverbanden in Azië zijn de brutopremies gestegen tot EUR 0,4 miljard. Dit werd met name veroorzaakt door groei in Thailand (+12%) als gevolg van een wijziging in de scope (fusie tussen Phatra en Muang Thai Insurance).

De **nettowinst** na minderheidsbelangen daalde tot EUR 24 miljoen, in hoofdzaak door lagere technische prestaties. De **operationele marge** ging omlaag van EUR 104 miljoen tot EUR 23 miljoen ten gevolge van een hoger dan verwacht aantal schadeclaims in lichamelijke ongevallen in het Britse autoverzekeringsbedrijf, lagere positieve uitloopresultaten ten opzichte van vorig jaar en lagere netto verdiende premies.

De zwakke technische prestaties kwamen eveneens tot uiting in de ontwikkeling van de **combined ratio**, die in 2009 107,8% bedroeg tegen 98,4% in 2008. Zoals aangekondigd in de eerste helft van het jaar, zijn corrigerende maatregelen zoals tariefsverhogingen en productaanpassingen geïmplementeerd. Het effect van deze maatregelen zal nauwlettend worden bewaakt.

Strategie en bedrijfsontwikkeling

Ondanks de moeilijke situatie rond Fortis was **Fortis UK** in staat zijn achtste plaats als particuliere schadeverzekeraar in het Verenigd Koninkrijk te behouden. Daarnaast wordt de positie van Fortis als een van de meest vooraanstaande Britse aanbieders van verzekeringsoplossingen versterkt door het recent aangekondigde samenwerkingsverband met Tesco en nieuwe affinity-transacties zoals met Toyota (GB) PLC en diens Britse verzekeringspartner, Aioi Motor and General Insurance Company of Europe Ltd. Hierdoor wordt de positie van Fortis als een van de leidende autoverzekeraars in het Verenigd Koninkrijk versterkt. De samenwerking met Tesco kan nog eens 1,5 miljoen klanten in het segment auto- en brandverzekeringen toevoegen, waardoor het totaal uitkomt op circa 7 miljoen klanten van Fortis UK.

RIAS, een 100%-dochteronderneming van Fortis UK die zich richt op 50-plussers, kwam in de top-2 van autoverzekeraars in het Verenigd Koninkrijk terecht. Dit gebeurde op basis van een enquête (2009 Driver Power Survey) onder lezers van Auto Express, die RIAS kozen vanwege diens communicatie met klanten, hulpvaardigheid, goede prijs/kwaliteitsverhouding en prestaties. RIAS zelf heeft ruim 1 miljoen polissen in een groeiend marktsegment. Samen met de andere retail- en partnershipactiviteiten van Fortis UK droeg RIAS een omzet van EUR 112 miljoen en winst (voor belastingen) van EUR 30 miljoen bij aan het resultaat van Fortis UK.

Verder heeft Fortis UK zeer goede vooruitgang geboekt in het ontwikkelen van nieuwe levensverzekeringsactiviteiten. Hierbij nam niet alleen het marktaandeel toe vanuit een staande start tot 3,6% van het Independent Financial Adviser (IFA) kanaal, maar werden ook bij herhaling onderscheidingen ontvangen voor innovatieve klantgerichte producten en dienstverlening. Het levensverzekeringsbedrijf van Fortis UK krijgt inmiddels bijna 700 aanvragen per dag en biedt dekking aan ruim 63.000 klanten. De distributie van levenproducten verloopt via Independent Financial Advisers en affinity-partners. De producten van Fortis UK zijn tegen het einde van het eerste kwartaal van 2010 beschikbaar op de gehele markt.

Dit is een logische stap voorwaarts om het sterke Niet-levenbedrijf in het Verenigd Koninkrijk verder uit te bouwen. De snelle vooruitgang die is geboekt in het veroveren van marktaandeel op levensverzekeringsmarkt is bemoedigend. De Britse levensverzekeringsmarkt heeft een aanzienlijk potentieel en de behoeften komen overeen met de Fortis-cultuur, waarbij een hoog niveau van dienstverlening gepaard gaat met lage kosten. Het biedt mogelijkheden voor cross-selling aan klanten, voor een gezamenlijk aanbod van Leven en Niet-levenproducten en voor innovatie op het gebied van producten en dienstverlening.

Fortis UK is een marktleider in operationele efficiency. Onafhankelijk onderzoeksbureau Datamonitor heeft het bedrijf voor het zesde achtereenvolgende jaar verkozen als 'de meest efficiënte verzekeraar voor autoschadeclaims in 2008' en als 'de meest efficiënte verzekeraar voor schadeclaims van gezinnen in 2008'.⁸

In de toekomst zal Fortis UK actief blijven werken aan het uitbreiden van de bestaande samenwerkingsverbanden naar nieuwe bedrijfssegmenten. Zo zullen de activiteiten met het Post Office op het gebied van particuliere auto-, gezins- en reisverzekeringen worden uitgebreid naar de Britse markt voor kleine en middelgrote ondernemingen.

In de overige Europese landen bekleedt Fortis vooraanstaande posities op volgroeide markten en kleinere posities op snelgroeiende markten.

Het gehele verslagjaar door heeft Fortis initiatieven genomen om haar portefeuille af te stemmen op de strategische criteria die tijdens de strategische evaluatie vorig jaar zijn vastgesteld. Als uitvloeisel daarvan kondigde Fortis in september 2009 de verkoop aan van de Luxemburgse Niet-levenactiviteiten aan La Baloise en de beëindiging van het levensverzekeringsbedrijf in Rusland. De verkoop in Luxemburg is inmiddels afgerond terwijl de activiteiten in Rusland zich in de afbouwfase bevinden.

8. *Onderzoek door Datamonitor van de top 10 autoverzekeraars naar brutopremies en de top 20 aanbieders van gezinsverzekeringen naar brutopremies.*

Fortis in Italië is daarentegen (samen met BNP Paribas Assurance) een internationaal samenwerkingsverband aangegaan in Niet-leven met UBI Banca, de vierde bank van het land die vier miljoen bankklanten bedient. Deze transactie werd eind december 2009 goedgekeurd door de Europese en lokale toezichhouders. Het bedrijf kwam per december 2009 onder de consolidatie te vallen.

Fortis heeft in heel Europa met succes innovatieve producten ontwikkeld die inspelen op de behoeften van de klant. Voorbeelden zijn onder andere:

- ◆ In Portugal zijn bij Niet-leven nieuwe auto- en huisdierenverzekeringen op de markt gebracht. In het Levensegment werd een innovatief nieuw pensioenproduct geïntroduceerd dat inspeelt op de toegenomen risicomijdendheid van klanten.
- ◆ In Luxemburg zijn met succes nieuwe producten met een gegarandeerd rendement geïntroduceerd. In combinatie met het teruggewonnen vertrouwen van vermogende particulieren heeft dit het laatste kwartaal van het jaar tot een sterk hogere afzet geleid.

Er zijn daarnaast diverse initiatieven ontplooid om het multi-channel distributieplatform te versterken:

- ◆ In Portugal: het netwerk van gespecialiseerde agenten dat in 2008 is opgezet om Niet-levenproducten te promoten bij kleine bedrijven is verder ontwikkeld en bestaat nu uit ongeveer 300 agenten en tussenpersonen.
- ◆ In Turkije: in 2009 is een nieuw initiatief van start gegaan dat is gericht op subagenten. Dit initiatief houdt in dat de sterkste agenten ondersteuning krijgen bij het aantrekken van nieuwe verkooptalenten en het opbouwen van de noodzakelijke infrastructuur.

In Azië zijn diverse nieuwe initiatieven van start gegaan. In Maleisië heeft Mayban Fortis het driejarige fusieprogramma, dat in 2006 is begonnen met de overname van MNI en Takaful Nasional, in 2009 met succes afgerond. De herstructurering van de onderneming naar twee kernentiteiten, Etiqa Insurance en Etiqa Takaful, bereikte met de integratie van het voormalige Mayban Algemeen Assurance Bhd een nieuwe mijlpaal.

In China heeft Taiping Life het aantal agenten uitgebreid tot meer dan 60.000. Het nationale distributienetwerk beschikt over meer dan 600 kantoren. In Hongkong was de volledige invoering van het *Business Oriented Support System* (BOSS) in 2009 een belangrijke mijlpaal voor FICA. Dankzij het nieuwe serviceplatform worden de productiviteit en operationele efficiëntie vergroot, terwijl tegelijkertijd de professionaliteit van de adviseurs wordt verbeterd. Bovendien biedt het systeem veel voordelen aan de klant; dankzij BOSS heeft deze via een e-portaal 24 uur per dag online toegang tot diens polissen en kan deze zelf eenvoudige wijzigingen, zoals een adres- of orderwijziging, doorvoeren.

In Thailand haalde Kasikornbank de banden met Muang Thai en Fortis nauwer aan door het belang in de Muang Thai Group Holding Company tot 51% te vergroten. Door de bredere en intensievere samenwerking tussen de drie partners worden de toch al zeer succesvolle bedrijfsactiviteiten verder geconsolideerd, waarbij de groei van verkoop, omzet en waardecreatie zal worden versneld.

Tot slot hebben in India de commerciële activiteiten van IDBI Fortis in combinatie met de distributie via agenten en de netwerken van de joint venture-partners de grens van 1% particulier marktaandeel overschreden.

Embedded Value en Value Added New Business

Fortis berekent Embedded Value (EV) met marktconforme methoden en houdt zich daarbij aan de Europese Embedded Value-grondslagen (EEV) die door het CFO Forum zijn ontwikkeld. Market Consistent Embedded Value is de omschrijving van de marktconforme waardering van de 'embedded value', waarbij de gebruikte waarderingstechnieken (rekening houden met risico) voor de activa en de verplichtingen overeenkomen met hoe de markt deze activa en verplichtingen zou waarderen. De kosten van eventuele verstrekte financiële opties aan polishouders zijn hierin begrepen.

Per 12 mei bestaat de scope van Fortis uit 75% in AG Insurance, Fortis Insurance International, bestaande uit internationale verzekeringsactiviteiten in Europa en Azië, en een segment Algemeen. Voor de Embedded Value-verslaggeving wordt Algemeen buiten beschouwing gelaten omdat daarin de activiteiten van de holdingmaatschappijen zijn ondergebracht. Geconsolideerde activiteiten zijn opgenomen naar de omvang van het belang van Fortis daarin. De joint ventures in Azië zijn in de Embedded Value-verslaggeving buiten beschouwing gelaten, maar komen wel voor in het gecorrigeerde nettovermogen voor de eigenvermogenswaarde onder IFRS, zoals verantwoord in de EV-rapportage van Fortis over 2009.

De verkoop van het belang van 25%+ 1 aandeel in AG Insurance aan Fortis Bank was aanleiding voor een aanpassing van het beginsaldo met EUR 954 miljoen. Andere aanpassingen waren onder andere de verbetering van de gebruikte modellen, de waardering op basis van de marktwaarde van bestaande achtergestelde leningen met een notering, de verhoging van het eigen vermogen met EUR 191 miljoen en een kapitaalbijdrage van EUR 30 miljoen van Fortis-groep aan Fortis Insurance International. Per saldo hebben deze beginaanpassingen geleid tot een herziening van de Embedded Value 2008 met EUR 569 miljoen naar EUR 4,3 miljard. Daar waar een vergelijking wordt gemaakt met de resultaten in 2008, zijn de cijfers gecorrigeerd voor de scope wijzigingen in 2009.

De totale waardegroei van EUR 627 miljoen is gebaseerd op solide operationele kasstromen van EUR 257 miljoen, inclusief de Value Added by New Business van EUR 69 miljoen. De Embedded Value groei werd in 2009 verder gestimuleerd door de hogere rente en het herstel van de financiële markten. Ultimo 2009 bedroeg de Embedded Value van de internationale levensverzekeringsactiviteiten EUR 4.898 miljoen.

Embedded Value

in miljoenen EUR

	Verzekeringen Totaal	AG Insurance	Insurance International
Embedded Value ultimo 2008	4.923	3.817	1.106
Desinvestering	- 954	- 954	0
Overige aanpassing beginsaldo	302	345	- 43
Herziening eerdere EV	4.271	3.208	1.063
Verwacht rendement	251	195	56
Afwijking ten opzichte van ervaring en wijziging veronderstellingen	- 63	- 22	- 41
Value Added by New Business	69	49	20
Operationele EV-winst	257	222	35
Operationeel rendement op EV	6,0%	6,9%	3,3%
Afwijkingen beleggingsinkomsten	4	- 69	73
Wijzigingen in rente en marktomstandigheden	365	277	89
Embedded Value ultimo 2009	4.898	3.638	1.260
Totaal rendement op EV	14,7%	13,4%	18,5%

De Value Added by New Business (VANB) is herzien van EUR 102 miljoen in 2008 tot EUR 81 miljoen door aanpassing van de Fortis scope aan de desinvestering van 25%+1 aandeel in AG Insurance (EUR 13 miljoen) en verbetering van de gebruikte modellen bij Insurance International (EUR 8 miljoen).

De VANB ging omlaag van EUR 81 miljoen in 2008 naar EUR 69 miljoen in 2009. De VANB bij AG Insurance bereikte in 2009 een hoger niveau, toe te schrijven aan de verbetering van de financiële markten. In 2008 stond de VANB bij AG Insurance sterk onder druk door wanbetalingen bij obligaties. De toename in de VANB bij AG Insurance werd meer dan tenietgedaan door de daling bij Insurance International, dat te maken kreeg met een lagere nieuwe productie gemeten naar Present Value of New Business Premiums (PVNBP) in combinatie met een lagere marge. De marges werden negatief beïnvloed door de combinatie van lagere volumes, een relatief vaste kostenbasis en een minder gunstige productmix door een lager aandeel van unit-linked. De VANB wordt berekend op basis van veronderstellingen per jaarultimo.

Value Added by New Business

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie
Totaal verzekeringsbedrijf			
VANB ⁽¹⁾	69	81	- 14%
PVNBP	5.471	6.225	- 12%
Marge	1,3%	1,3%	
AG Insurance			
VANB	49	40	24%
PVNBP	3.249	3.266	- 1%
Marge	1,5%	1,2%	
Insurance International			
VANB	20	41	- 51%
PVNBP	2.222	2.959	- 25%
Marge	0,9%	1,4%	

(1) VANB 2008 herzien voor de verkoop van 25% van AG Insurance.

Fortis past een marktconforme waarderingsmethode toe. In overeenstemming met de berekening van de Embedded Value voor 2008 houdt Fortis rekening met een liquiditeitspremie in het rentemodel. Het CFO Forum buigt zich momenteel over de juiste toepassingsmethode voor een liquiditeitspremie in het kader van de Market Consistent Embedded Value Principles[®]. In afwachting van de uitkomsten van deze herbeoordeling past Fortis vooralsnog de in 2008 ingevoerde methode toe, wat voor 2009 20 extra basispunten boven de swapcurve voor euro's betekende, en 50 basispunten voor Amerikaanse en Hongkong dollars voor alle passiva.

Zie voor meer informatie over de Embedded Value-resultaten en -methoden het Embedded Value Report, dat vandaag op www.fortis.com verschijnt.

Algemeen

Resultatenrekening

in miljoenen EUR

	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	H1 09
Nettorente-baten	15	- 301	*	- 16	- 136	31
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	715	18	*	18	18	697
Overige meerwaarden	676	- 202	*	177	- 73	499
Overige baten	12	47	- 73%	1	10	11
Totale baten	1.418	- 438	*	180	- 181	1.238
Wijziging in bijzondere waardeverminderingen	- 353	- 20	*	9	- 20	- 362
Nettobaten	1.065	- 458	*	189	- 201	876
Personeelslasten	- 16	- 44	- 63%	- 5	- 21	- 11
Overige operationele en administratieve lasten	- 75	- 187	- 60%	- 41	- 111	- 34
Totale kosten	- 91	- 231	- 61%	- 46	- 132	- 45
Winst voor belastingen	974	- 689	*	143	- 333	831
Winstbelasting	- 230	60	*	- 62	8	- 168
Nettowinst over de periode	744	- 629	*	81	- 325	663
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	-	-	*	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	744	- 28.041	*	81	- 29.351	663
Resultaat op desinvesteringen	-	- 27.412	*	-	- 29.026	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders voor resultaat op desinvesteringen	744	- 629	*	81	- 325	663
Eliminaties	- 8	13	*	- 3	4	5
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders na eliminaties	736	- 616	*	78	- 321	668

■ Nettowinst EUR 736 miljoen

- ◆ Meerwaarde van EUR 697 miljoen op de verkoop van 25%+1 aandeel van AG Insurance
- ◆ Last van EUR 301 miljoen na belastingen in verband met juridisch geschil met Fortis Capital Company Ltd

■ Waarde calloptie op aandelen BNP Paribas EUR 581 miljoen na belastingen

■ Reële waarde RPN(I) EUR 316 miljoen

- ◆ Waarderingsmethode verfijnd en afgestemd op technieken voor de waardering van derivaten

Algemeen bestaat uit de holdingmaatschappijen en de diverse financieringsvehikels die er gebruikt zijn om schuldpapier uit te geven waarmee de verzekeringsactiviteiten en de voormalige bankactiviteiten van Fortis zijn gefinancierd. Algemeen beheert het eigen vermogen, verschaft op back-to-back basis financiering aan de werkmaatschappijen, omvat mede het corporate center van Fortis als ook de waarde van de diverse activa en verplichtingen uit het verleden.

Juridisch gezien omvat Fortis Algemeen de volgende rechtspersonen:

- ◆ Fortis SA/NV en Fortis N.V., de twee beursgenoteerde holdingmaatschappijen;
- ◆ Fortis Brussels SA/NV en Fortis Utrecht N.V., twee subholdingmaatschappijen die hoofdzakelijk alle activa van Fortis SA/NV en Fortis N.V. in bezit hebben;
- ◆ Fortis Insurance N.V. [en Fortis Insurance International N.V.], de holdingmaatschappijen van de verzekeringsentiteiten;
- ◆ Financieringsvehikels: Fortis Finance N.V., Fortiflux SA; FGF Lux SA; Fortinvestlux SA; en Fortis Hybrid Financing S.A.

Het nettoresultaat van Algemeen bedroeg in 2009 EUR 736 miljoen, wat voor het overgrote deel valt toe te schrijven aan de gerealiseerde meerwaarde op de verkoop van 25%+1 aandeel van AG Insurance aan Fortis Bank voor een bedrag van EUR 697 miljoen.

In dat resultaat van Algemeen zijn tevens de financiële effecten verwerkt van de diverse activa en verplichtingen uit het verleden, waaronder deze die verband houden met de verkoop van Fortis Bank en de Nederlandse bank- en verzekeringsactiviteiten. Gecombineerd was het effect hiervan op het nettoresultaat echter beperkt:

- ◆ De reële waarde van de toekomstige rentebetalingen per kwartaal uit hoofde van de Relative Performance Note (RPN(I)): EUR 316 miljoen negatief. In 2009 betaalde Fortis EUR 3 miljoen aan renten op de RPN(I).
- ◆ De waarde van de calloptie na belastingen op de aandelen BNP Paribas in bezit bij de FPIM: EUR 581 miljoen.
- ◆ Een last van EUR 301 miljoen na belastingen in verband met de afschrijving van de vordering op Fortis Bank Nederland (FBN) en Fortis Capital Company.

De waardering van het belang van Fortis in Royal Park Investments bleef stabiel en was niet van invloed op de resultaten van Algemeen.

De rest van het resultaat van Algemeen valt te verklaren uit de financiële opbrengsten en de kosten verbonden aan de activiteiten op het niveau van de holding.

Hieronder volgt een uitgebreidere toelichting op de belangrijkste bouwstenen van het resultaat van Algemeen. We verwijzen naar het halfjaarbericht van 27 augustus 2009 voor meer informatie over de waardering en grondslagen. Hierna volgt een update van de belangrijkste aannames zoals die per element zijn toegepast, per jaarultimo.

Reële waarde RPN(I)

De RPN(I) is een financieel instrument dat leidt tot kwartaalbetalingen gedaan door of ontvangen van Fortis Bank SA/NV.

Mechanisme

De betaling per kwartaal wordt vastgesteld als het gemiddelde van de rentebetalingen tegen een rente op jaarbasis van 3-maand EURIBOR plus 20 basispunten op basis van een referentiebedrag zoals dat op iedere handelsdag wordt berekend.

Het referentiebedrag wordt gedefinieerd als het verschil tussen EUR 30 miljard en de marktwaarde van de CASHES zoals genoteerd op de beurs van Luxemburg, minus het verschil tussen EUR 2,35 miljard en de marktwaarde van 125.313.283 aandelen Fortis. Als het referentiebedrag positief is, betaalt Fortis Bank SA/NV over het referentiebedrag rente aan Fortis. Is dat referentiebedrag negatief, dan betaalt Fortis over het referentiebedrag rente aan Fortis Bank SA/NV.

Referentiewaarden

Ultimo 2009 sloten de CASHES op 54,4% en sloot de koers van Fortis op EUR 2,62. Het referentiebedrag bedroeg per die datum derhalve EUR 654 miljoen negatief. Op 30 december 2009 was de 3-maand EURIBOR 0,7%. Fortis heeft in 2009 in het totaal EUR 3,0 miljoen aan rente betaald op de RPN(I) (vanaf 12 mei 2009).

Waardering en aannames

Fortis verantwoordt RPN(I) op basis van de reële waarde met waardeveranderingen in de resultatenrekening. Aangezien er voor de RPN(I) geen waarneembare marktgegevens beschikbaar zijn, schat Fortis de reële waarde van de RPN(I) met behulp van een level 3 waarderingstechniek, op basis van gediscoteerde kasstromen. Dat model is in de loop van het vierde kwartaal van 2009 verfijnd en meer geënt op waarderingstechnieken die traditioneel voor financiële derivaten worden gebruikt, namelijk arbitragevrije prijsvorming en Monte Carlo-simulaties.

Assumpties

Fortis heeft op 31 december 2009 de reële marktwaarde van de RPN(I) bepaald op basis van de volgende belangrijke uitgangspunten:

- ◆ De koers van het Fortis aandeel is geschat met behulp van een standaard geometrische Brownian beweging (Black Scholes-model), waarbij is uitgegaan van een oorspronkelijke koers van EUR 2,62 (slotkoers 31 december 2009), een dividendrendement consistent met der voorgestelde dividendpolitiek en een koersvolatiliteit van naar schatting 42% op basis van de marktgegevens van de laatste drie maanden van 2009.
- ◆ De prijs van de CASHES is geschat op basis van de op de CASHES van toepassing zijnde termijnspreadcurve met een extra stochastische afwijking en afgestemd op de marktwaarde van de CASHES van 54% op 31 december 2009. In het model wordt verondersteld dat de CASHES een constante looptijd hebben van 50 jaar en dit op elke mogelijk tijdstip in de toekomst. Hierdoor is de bijdrage van de geactualiseerde vrije cashflows verwaarloosbaar.

- ◆ De huidige en toekomstige risicovrije rentevoet is afgeleid van marktgegevens per 31 december 2009 en zijn geschat aan de hand van een standaard arbitragevrij rentemodel.
- ◆ In het waarderingmodel wordt tevens rekening gehouden met de mogelijkheid van conversie die in de CASHES is ingebouwd, tegen een koers van EUR 23,94 (naar keuze) en EUR 35,91 (automatisch), als ook de betaling van een eenmalig buitengewoon dividend in 2016 op de waarde van de BNP Paribas optie.
- ◆ De geschatte toekomstige rentebetalingen worden gediscoteerd tegen een relevante disconteringsvoet waarbij rekening is gehouden met de risico's in verband met de verplichtingen van Fortis zoals de RPN(I), in lijn met een vaste spread van 545 basispunten.

De reële waarde van RPN(I) is het gemiddelde van de netto actuele waarde van de geprojecteerde toekomstige betalingen bepaald aan de hand van bovenvermelde assumpties in 750 verschillende stochastische scenario's.

Conclusie

Op basis van deze methode kan de reële waarde van de toekomstige rentebetalingen in verband met de Relative Performance Note (RPN) per jaarultimo worden berekend als EUR 316 miljoen, in vergelijking met EUR 344 miljoen eind september. Dit bedrag wordt in de resultatenrekening als verlies verantwoord onder 'Overige gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen.'

Gevoeligheidsanalyse

De gevoeligheid van de reële waarde van de RPN(I) voor de veranderingen in parameters kan als volgt worden samengevat, ervan uitgaande dat de andere parameters constant blijven:

- ◆ Een toename ten opzichte van de oorspronkelijke koers van het aandeel Fortis naar EUR 2,90 verlaagt de reële waarde met EUR 11 miljoen naar EUR 305 miljoen; een daling van de startwaarde naar EUR 2,30 verhoogt de reële waarde met EUR 11 miljoen naar EUR 327 miljoen
- ◆ Een toename in de marktwaarde van de CASHES naar 60% verhoogt de reële waarde van de RPN(I) met EUR 69 miljoen naar EUR 385 miljoen; een daling tot 48% vermindert de waarde met EUR 75 miljoen naar EUR 241 miljoen
- ◆ Een steilere rentecurve waarbij de 30jaars risicovrije rente met 100 basispunten toeneemt, verhoogt de marktwaarde met EUR 26 miljoen tot EUR 342 miljoen; een afvlakking van de rentecurve, leidend tot een daling van de 30jaars risicovrije rente met 100 basispunten verlaagt de marktwaarde met EUR 36 miljoen tot 280 miljoen.

- ◆ Een daling van de disconteringsvoet van 100 basispunten verhoogt de reële waarde met EUR 34 miljoen naar EUR 350 miljoen; een toename met 100 basispunten verlaagt de reële waarde met EUR 28 miljoen naar EUR 288 miljoen

Uitgaande van gunstiger omstandigheden voor de twee belangrijkste factoren in het model, oftewel een marktwaarde voor de CASHES van 48% en een koers van het aandeel Fortis van EUR 2,90, zou de reële waarde van de RPN(I) afnemen tot EUR 180 miljoen.

Uitgaande van de minder gunstige omstandigheden voor de twee factoren, namelijk een marktwaarde voor de CASHES van 60% en een koers van het aandeel Fortis van EUR 2,30, zou de reële waarde van de RPN(I) toenemen tot EUR 493 miljoen.

De reële waarde van de RPN(I) vertoont een geringe gevoeligheid voor de koersvolatiliteit en het dividendrendement van het Fortis aandeel waar in het waarderingmodel vanuit is gegaan.

Staatsgarantie

De Belgische staat heeft een staatsgarantie afgeleverd voor de door Fortis betaalde rente over de RPN(I), ten gunste van Fortis Bank SA/NV. Fortis betaalt de Belgische staat voor deze garantie een jaarlijkse vergoeding van 70 basispunten van het referentiebedrag van deze garantie. Om de betalingen van deze vergoeding veilig te stellen, en als verhaal voor de Belgische staat in het geval van verzaking, heeft Fortis tegenover de Belgische staat maximum 20% van de aandelen van AG Insurance als borg gesteld.

Waarde van de calloptie op aandelen BNP Paribas zoals toegekend door de FPIM

Gebruik makend van dezelfde methode als in vorige kwartalen, heeft Fortis de waarde van de 121,2 miljoen opties BNP Paribas berekend op EUR 880 miljoen voor belastingen per 31 december 2009, in vergelijking met EUR 730 miljoen ultimo juni. De berekening is gebaseerd op een standaard Black-Scholes-model.

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste gebruikte assumpties per ultimo december en juni 2009.

	31 december 2009	30 juni 2009
Koers aandeel BNP Paribas (EUR)	55,5	46,25
Uitoefenprijs (EUR)	66,672	68,00
Impliciete volatiliteit	27%	30%
Dividendrendement	3,565%	3,068%
Prijs optie (EUR)	10,37	8,60
Theoretische waarde van 121,2 opties (EUR mln)	1.257	1.042
Afslagpercentage vanwege niet-standaardkenmerken van calloptie	30%	30%
Geschatte waarde voor belastingen	880	730

Op 29 september 2009 heeft BNP Paribas een kapitaalverhoging uitgebracht met voorkeursrechten. Na de sluiting van de emissie op 13 oktober 2009 is de uiteindelijke uitoefenprijs van de calloptie herberekend en aangepast van EUR 68 naar EUR 66,672 per aandeel.

De toegepaste volatiliteit heeft een relatief belangrijke invloed op het resultaat: een wijziging in de impliciete volatiliteit van 5% op 31 december 2009 resulteert in een wijziging van 25% in de waarde van de optie.

Uitkering en fiscale behandeling

Zoals aangekondigd op 27 juli 2009 heeft Fortis toegezegd het voordeel van de uitoefening, monetisatie of andere beoogde structuren uit te keren in de vorm van een dividend, voor zover dit door de wet is toegestaan en rekening houdend met eventuele praktische beperkingen.

Zoals al aangegeven in het halfjaarbericht heeft de Belgische Dienst Voorafgaande Beslissingen bevestigd dat de toewijzing van de BNP Paribas optie in principe niet belastbaar is voor Fortis SA/NV. Fortis acht de kans aanwezig dat er een situatie kan worden gecreëerd waarin zij geen winstbelasting hoeft te betalen als de meerwaarden op de optie worden gerealiseerd en dat zij dus in staat zal zijn om, voor zover bij de wet toegestaan, de bruto-opbrengsten uit te keren in de vorm van een dividend. In afwachting van de definitieve bevindingen uit dit onderzoek en rekening houdend met de strikte IFRS-regels heeft Fortis een uitgestelde belastingverplichting erkend voor de waarde van de optie. Dit heeft tot gevolg dat de waardering na belastingen ultimo 2009 EUR 581 miljoen bedroeg.

Vordering op Fortis Bank Nederland en Fortis Capital Company

Het resultaat van Algemeen wordt mede beïnvloed door een last na belastingen van EUR 301 miljoen met betrekking tot de afschrijving van de vordering op Fortis Bank Nederland (FBN) en haar dochteronderneming

Fortis Capital Company Ltd. (FCC) in verband met de gerechtelijke procedure over de Klasse 1 preferente aandelen die door FCC zijn uitgegeven en waarvoor Fortis SA/NV en Fortis N.V. een 'Support Agreement' hadden getekend. Op 26 juni heeft de Nederlandse rechter Fortis opgedragen om over te gaan tot de onmiddellijke betaling van EUR 362 miljoen in verband met de vermeende verplichting tot aflossing van de door FCC uitgegeven Klasse A1 preferente aandelen. De uitspraak volgde op de aankondiging van FCC dat zij geen gebruik zou maken van de eerste intrekkingmogelijkheid en de bovengenoemde aandelen niet zou aflossen. Fortis was gehouden om het betreffende bedrag te voldoen, maar is de mening toegedaan dat zij hiervoor dient te worden gecompenseerd. Op 24 augustus heeft Fortis dan ook een rechtszaak aangespannen tegen de Nederlandse Staat, Fortis Bank Nederland en FCC. Voor de vordering op FBN en FCC is ultimo 2009 een volledige bijzondere waardevermindering verantwoord.

Royal Park Investments (RPI):

De waarde van de oorspronkelijke investering in RPI met een totale waarde van EUR 760 miljoen en verantwoord onder 'Investerings in geassocieerde deelnemingen' was ultimo 2009 ongewijzigd. De deelneming in RPI wordt gewaardeerd volgens de 'equity'-methode.

Fortis heeft zich opnieuw gebogen over de boekhoudkundige verwerking van de investering in RPI. Onder IFRS worden de verwerving door RPI van de activaportefeuille en de daarmee verband houdende financiering als bedrijfscombinatie behandeld en de activaportefeuille wordt vervolgens tegen reële waarde in de resultatenrekening opgenomen.

De balans van RPI volgens de Belgische GAAP wordt voor verslaglegging herzien in een IFRS-balans, die hierna wordt weergegeven:

	IFRS in EUR 12-5-2009	IFRS in EUR 31-12-2009
Activa		
Effecten	8.240	7.230
Uitgestelde belastingvorderingen	1.191	943
Goodwill	2.323	1.724
Overige activa	0	281
Totale activa	11.754	10.152
Verplichtingen en eigen vermogen		
Verplichtingen		
Overige verplichtingen		237
Commercial paper		1.431
Financiering, senior	5.027	3.375
Financiering, senior	5.027	3.409
Totale verplichtingen	10.054	8.452
Eigen vermogen		
Aandelenkapitaal	850	850
Agioreserve (aanvullend volgestort kapitaal)	850	850
Totale verplichtingen	1.700	1.700
Totale verplichtingen en eigen vermogen	11.754	10.152

Ultimo 2009 liet de balans van RPI zich als volgt aanzien:

- ♦ Een leningenportefeuille van EUR 7,2 miljard (tegen reële waarde);
- ♦ Een uitgestelde belastingvordering van EUR 0,9 miljard in verband met het verschil tussen de IFRS-boekwaarde en de geamortiseerde kostprijs van de portefeuille;
- ♦ Een bedrag aan goodwill dat in de openingsbalans per 12 mei 2009 is berekend als het verschil tussen de aankoopprijs van de verworven activaportefeuille en de reële waarde van de portefeuille; per 12 mei bedroeg die goodwill EUR 2,3 miljard;
- ♦ Financiering bestaande uit een tranche van super senior schuld van EUR 3,4 miljard en EUR 4,8 miljard aan senior schuld, waarvan commercial paper (CP) ter waarde van EUR 1,4 miljard; eind februari 2010 was het totale bedrag aan senior schuld van Fortis Bank volledig vervangen met CP's.

Uitgaande van de huidige financieringsstructuur bestaan de gemiddelde financieringskosten van RPI uit IBOR + 48 basispunten over uitstaande schulden van EUR 8,2 miljard, tegenover gemiddelde rentebaten van IBOR + 50 basispunten op de nominale waarde van de portefeuille (EUR 17,9 miljard).

De totale rente en afbetalingen op de hoofdsom bedroegen in 2009 respectievelijk EUR 141 miljoen en EUR 1,1 miljard. Omdat de activa van RPI alleen maar worden afgebouwd en goodwill normaliter de toekomstige bedrijfswaarde weergeeft, worden op het hierboven genoemde bedrag aan goodwill ieder kwartaal bijzondere waardeverminderingen verantwoord in overeenstemming met de voorziene afloop van de toekomstige resultaten, tenzij er een aanzienlijke verbetering van de voorziene kasstroom uit de portefeuille optreedt. Voor 2009 is er een bijzondere waardevermindering op de goodwill voor de leningenportefeuille verantwoord van EUR 0,6 miljard. Doordat de bijzondere waardevermindering van de met de leningenportefeuille samenhangende goodwill eveneens EUR 0,6 miljard bedraagt, was het nettoresultaat van RPI nihil onder IFRS.

Op het niveau van Fortis is uit een test op bijzondere waardevermindering voor de investering geen aanleiding voor een bijzondere waardevermindering gebleken. De test was gebaseerd op de verwachte contante waarde van de kasstromen van RPI.

Meer informatie over RPI en haar activa vindt u op www.royalparkinvestments.com.

Overige elementen Algemeen

De **nettorentebaten** bedroegen in 2009 EUR 15 miljoen. Het eerste halfjaar profiteerde Fortis nog van een met Fortis Bank overeengekomen financieringsstructuur die een relatief hoog rendement opleverde. Deze structuur is in de loop van juni ontbonden. Fortis heeft het hele jaar een positieve kaspositie weten te handhaven, maar het feitelijke rendement is na de ontbinding van de financieringsstructuur met Fortis Bank wel afgenomen. Door de steile yieldcurve met een relatief lage korte rente stonden de rentebaten op activa met EURIBOR-rendementen onder druk. De rentelast is daarentegen gebaseerd op verplichtingen tegen relatief hoge vaste rentevoeten. Per saldo was de rente het tweede halfjaar van 2009 daardoor EUR 16 miljoen negatief tegen een positieve rentebate van EUR 31 miljoen het eerste halfjaar.

De **gerealiseerde meerwaarden** van EUR 715 miljoen bestonden onder andere uit de winst op de verkoop van 25% van AG Insurance (EUR 697 miljoen) en de gerealiseerde meerwinst op de herstructurering van het aandelenbelang van Muang Thai in Thailand (EUR 17 miljoen).

Het positieve resultaat van EUR 676 miljoen onder **Overige meerwaarden** wordt met name verklaard door:

- ♦ EUR 29 miljoen uit de variatie in de waarde van de Relative Performance Note (RPN) om deze op nul te brengen (zie update eerste kwartaal van 14 mei 2009);
- ♦ Een last van EUR 316 miljoen met betrekking tot de reële waarde van de toekomstige rentekosten op basis van de RPN;
- ♦ EUR 880 miljoen met betrekking tot de reële waarde voor belastingen van de calloptie op de BNP Paribas aandelen.
- ♦ EUR 83 miljoen uit de reële waarde-aanpassing van de verplicht converteerbare portefeuille en gunstige waardeontwikkelingen van credit default swaps.

De **overige baten** daalden met EUR 34 miljoen doordat een lager bedrag aan bedrijfskosten werd doorgerekend aan de werkmaatschappijen, in overeenstemming met de FTE-verlaging bij het corporate centre.

De **totale uitgaven** bleven in het tweede halfjaar op hetzelfde niveau als het eerste halfjaar en kwamen in 2009 in het totaal uit op EUR 90 miljoen. De totale lasten worden nog altijd beïnvloed door eenmalige kosten in verband met de separatie en juridische procedures. Het resterende bedrag betreft met name de kosten van corporate personeel.

De **wijziging in de waardevermindering** betreft met name de last op de vordering op FCC en FBN ter compensatie voor de contante betaling van EUR 362 miljoen aan de aandeelhouders van preferente aandelen van FCC Ltd.

Onder de **winstbelastingen** vallen onder meer de uitgestelde belastinglast van EUR 299 miljoen voor de calloptie op de aandelen BNP Paribas minus een belastingvoordeel van EUR 61 miljoen in verband met de afschrijving van de compensatievordering voor de contante betaling aan de aandeelhouders van FCC.

Voorwaardelijke verplichtingen

Op 5 februari 2010 heeft de AFM Fortis SA/NV en Fortis N.V. een boete opgelegd van EUR 576.000 voor overtredingen tegen de Wet op het financieel toezicht (Wft). Volgens de AFM zijn er op 5 juni 2008 door Fortis bepaalde verklaringen afgelegd over de solvabiliteitspositie van Fortis die onjuist of misleidend zouden zijn. Verder had Fortis volgens de AFM op 14 juni 2008 bekend moeten maken dat de door de Europese Commissie opgelegde voorwaarden (de 'EC Remedies') met zich meebrachten dat de financiële doelstellingen voor 2008 en daarna niet zonder extra maatregelen konden worden gerealiseerd. Dit zou kunnen betekenen dat beleggers zouden kunnen beweren in de periode van 5 tot 25 juni 2008 te hebben gehandeld zonder over volledig correcte informatie te beschikken. Fortis betwist de beweerdte overtredingen en heeft beroep aangetekend tegen het besluit van de AFM.

Zie voor meer informatie bijlage 8 'Voorwaardelijke verplichtingen'.

De belangrijkste elementen van de balans van Algemeen zijn in de tabel hieronder samengevat.

in miljoenen EUR

	2009	2008
Geldmiddelen en kasequivalenten	4.272	2.509
Vorderingen op banken (kortlopend)		6.078
Schulden aan banken (kortlopend)	- 368	- 1.826
Schuldbewijzen	- 915	- 4.812
Netto kaspositie	2.989	1.949
Vorderingen op klanten	967	1.453
Vorderingen op banken (langlopend)	900	6.661
Schulden aan banken (langlopend)		- 4.750
Achternestelde schulden	- 2.917	- 2.946
Overige financieringen	- 45	- 65
Saldo vorderingen	- 1.095	353
Overlopende rente en overige verplichtingen	913	729
Eigen vermogen Algemeen	2.807	3.031

De netto kaspositie van Algemeen was ultimo 2009 vrijwel onveranderd: EUR 3,0 miljard vergeleken met ultimo juni 2009 (uitgaande van volledige aflossing van de European Medium Term Notes). Op 8 november 2009 heeft Fortis Finance N.V. een vrijwillig openbaar bod in contanten aangekondigd op de resterende uitstaande schuld uit hoofde van het European Medium Term Notes (EMTN) programma en de Inflation Linked Notes. Het bod sloot 30 november en er is nog EUR 52,7 miljoen afgelost. Na sluiting resteerde nog EUR 915 miljoen aan notes. Ook hierna kunnen de houders van de Notes nog altijd verzoeken om vervroegde aflossing in overeenstemming met vooraf bepaalde 'cut off' data.

De daling in 'Schulden aan banken (langlopend)' en 'Vorderingen op banken (langlopend)' hangt samen met de eerder genoemde ontbinding van de financieringsstructuur met Fortis Bank ter waarde van EUR 5,7 miljard in de loop van juni.

De belangrijkste elementen van de overige activa en verplichtingen van Algemeen betreffen:

- ◆ Schulden aan banken (kortlopend) : schulden aan Fortis Bank SA/NV in de context van de normale thesauri-activiteiten
- ◆ Vorderingen op klanten: een aan AG Insurance verstrekte lening (EUR 900 miljoen voor Hybrone en een deel van NITSH II) alsmede een aantal andere leningen aan (voormalige) groepsondernemingen
- ◆ Vorderingen op banken (langlopend): leningen aan Fortis Bank SA/NV (in verband met NITSH I & II)
- ◆ Schulden aan banken (langlopend): langlopende financiering van Fortis Bank SA/NV
- ◆ Achternestelde verplichtingen: het saldo van de uitstaande bedragen op de financiële instrumenten NITSH I & II (EUR 1,2 miljard), FRESH (EUR 1,1 miljard) en Hybrone (EUR 500 miljoen)
- ◆ Overlopende rente en overige verplichtingen: uiteenlopende transactie-elementen in verband met RPN(I) (EUR 316 miljoen), de calloptie BNP en verwante uitgestelde belastingen (EUR 581 miljoen)

Beleggingsportefeuille en vermogenspositie

Update beleggingsportefeuille en andere posities

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de samenstelling van de beleggingsportefeuille van Fortis die als 'voor verkoop beschikbaar' is aangemerkt. Ook de vastgoedpositie wordt weergegeven. Beide zijn op basis van marktwaarde gewaardeerd. De totale waarde van de portefeuille steeg van EUR 48,1 miljard ultimo 2008 naar EUR 56,4 miljard eind 2009. De toename is te danken aan nieuwe productie en een herwaardering van de activa.

Het profiel en het beheer van de beleggingsportefeuille vormen een afspiegeling van het langetermijnkarakter van de verplichtingen aan de polishouders. De overgrote

meerderheid van de activa is belegd in vastrentende waarden met een hoge rating en relatief lange looptijd en wordt beheerd volgens het uitgangspunt 'kopen en aanhouden'.

Ook vastgoedbeleggingen vormen een belangrijke vermogensklasse voor Fortis: vastgoed levert vaste inkomensstromen op en vormt een natuurlijke afdekking tegen inflatierisico. Tot slot worden ook aandelen tot op zekere hoogte als categorie in onze beleggingsmix overwogen, omdat deze bezien over een langere termijn extra rendement kunnen opleveren die onze aandeelhouders en polishouders ten goede kunnen komen.

Voor verkoop beschikbaar plus vastgoed tegen reële waarde

	in miljarden EUR		%	
	2009	2008	2009	2008
Vastrentende waarden	51,2	43,6	91%	91%
Aandelen	1,6	1,3	3%	3%
Vastgoedbeleggingen	2,2	1,8	4%	4%
Vastgoed voor eigen gebruik	1,4	1,4	2%	3%
Totaal	56,4	48,1	100%	100%

Vastrentende portefeuille

Vastrentende waarden waren ultimo 2009 goed voor meer dan 90% van de beleggingsportefeuille. De samenstelling bleef nagenoeg stabiel ten opzichte van eind 2008 met ongeveer 65% in staatsobligaties, 34% in bedrijfsobligaties en de resterende 1% in gestructureerde kredietbeleggingen. De gemiddelde kredietkwaliteit van de obligatieportefeuille is nog altijd hoog; 99% is investment grade, 89% heeft een rating van A of hoger en 59% AA of AAA.

De bruto niet-gerealiseerde winsten op vastrentende waarden bedroegen ultimo 2009 EUR 1,5 miljard, waarvan EUR 0,9 miljard verband houdt met staatsobligaties en EUR 0,6 miljard met bedrijfsobligaties.

Gezien de toegenomen onzekerheid over bepaalde landen in Europa is Fortis overgegaan tot verlaging van het risico op Griekenland eind 2009 (EUR 850 miljoen). Deze herpositionering in het vierde kwartaal zorgde voor een negatief effect na belastingen van EUR 16 miljoen, opgetekend bij AG Insurance. In de eerste maanden van 2010 bleef Fortis zijn blootstelling op overheidsobligaties verder beheren. Dit heeft geleid tot een bijkomende verkoop van ongeveer EUR 1.5 miljard Italiaanse overheidsobligaties (situatie 3 Maart 2010). De directe invloed hiervan op het resultaat zal beperkt blijven

In de navolgende tabel wordt een overzicht gegeven van de ontwikkeling in 2009 van de staatsobligatieportefeuille naar land van herkomst:

	Reële waarde		Bruto ongerealiseerde winsten (verliezen)	
	31 dec 09	31 dec 08	31 dec 09	31 dec 08
België	6.941	4.960	369	348
Nederland	682	387	18	25
Duitsland	1.675	556	43	41
Italië	8.913	8.568	315	- 30
Frankrijk	1.718	809	80	68
Verenigd Koninkrijk	554	600	8	35
Griekenland	4.077	5.001	- 241	- 217
Spanje	2.002	738	58	41
Portugal	3.072	2.957	109	104
Oostenrijk	1.556	825	29	23
Ierland	598	557	18	16
Overige	1.647	1.584	64	91
Totaal	33.435	27.542	870	545

In 2009 zijn de totale ongerealiseerde winsten op staatsobligaties met EUR 0,3 miljard gestegen. Voor de meeste landen daalden de spreads, met uitzondering van Griekenland dat juist met fors hogere spreads te maken kreeg.

Het effect van wijzigingen in staatsobligatierendementen op de boekwaarde van Fortis hangt af van de omvang van de obligatiepositie, de modified duration van de obligaties, de toepasselijke regels voor winstdeling, belastingen en het effect van minderheidsbelangen. Wat de positie in Griekenland betreft wordt de gevoeligheid van het nettovermogen van Fortis voor wijzigingen in het rendement op Griekse staatsobligaties geschat op EUR 1,2 miljoen à EUR 1,4 miljoen voor elke 1 basispunt verandering in de obligatierente per jaarultimo 2009. Voor Spaanse, Portugese en Italiaanse obligaties is dat respectievelijk EUR 0,7 miljoen à EUR 0,8 miljoen, EUR 0,8 miljoen à EUR 0,9 miljoen en EUR 3,3 miljoen à EUR 4,0 miljoen.

Fortis houdt bij de berekening van de solvabiliteit geen rekening met de ongerealiseerde winst op obligaties. Rendementswijzigingen beïnvloeden het nettovermogen maar niet de solvabiliteit. Pas als activa worden verkocht of als er bijzondere waardeverminderingen worden verantwoord, heeft dit effect op de vermogenspositie.

De beleggingen in bedrijfsobligaties beliepen in 2009 EUR 17,4 miljard. Financiële ondernemingen of aan de financiële sector verwante ondernemingen (EUR 8,4 miljard) en overheids- en supranationale instellingen zoals de Europese Investeringsbank (EUR 6,5 miljard) zijn de dominante sectoren; 99% van de portefeuille is investment grade, 93% heeft een rating van A of hoger en 71% AA of AAA. Dat de bedrijfsobligaties een relatief hoge rating hebben, hangt samen met het verhoudingsgewijs hoge aantal supranationale financiële instellingen in de portefeuille alsmede met de positie in schuldpapier van infrastructurele bedrijven.

Aandelenportefeuille

De voor verkoop beschikbare aandelenportefeuille groeide van EUR 1,3 miljard ultimo 2008 naar EUR 1,6 miljard eind december 2009. Naar aanleiding van de aanhoudende onzekerheid op de financiële markten heeft Fortis de verhouding aandelen in de beleggingsportefeuille verminderd in het eerste halfjaar, wat resulteerde in een verlies van EUR 27 miljoen voor belastingen. In het tweede halfjaar heeft Fortis het percentage aandelen in de beleggingsportefeuille weer verhoogd. Positieve herwaarderingen hebben mede bijgedragen aan de toename van de positie. Beleggingen in vastgoedfondsen, obligatiefondsen en geldmarktfondsen vallen eveneens onder de categorie aandelen. Ultimo 2009 bedroegen deze beleggingen EUR 0,6 miljard, waarvan het merendeel in vastgoedfondsen is belegd.

Vastgoedportefeuille

- ◆ De totale waarde van de vastgoedportefeuille van Fortis is licht gestegen naar EUR 3,6 miljard, gesplitst naar EUR 2,2 miljard in vastgoedbeleggingen en EUR 1,4 miljard in gebouwen voor eigen gebruik.
- ◆ Ultimo 2009 had **Fortis Real Estate (FRE)**, een 100% dochtermaatschappij van AG Insurance, een vastgoedportefeuille onder beheer met een waarde van EUR 3,9 miljard, waarvan een deel kan worden aangemerkt als beleggingen in vastgoedfondsen. Naast het vermogensbeheer van Fortis-groep verzorgt Fortis Real Estate ook het beheer van EUR 1,3 miljard aan vastgoedactiva namens derden. De totale investeringen in 2009 bedroegen EUR 400 miljoen, vooral pakhuizen, kantoren en winkelcentra in België.

De kantoren in de portefeuille bevinden zich hoofdzakelijk in de omgeving van Brussel. De regio staat bekend om de relatief lage volatiliteit in vergelijking met andere Europese markten dankzij de aanwezigheid van de Europese Unie. De bedrijfspanden zijn vrijwel alleen maar te vinden in en rond de belangrijkste winkelcentra van België. FRE bezit Interparking voor 100%, een van de grootste Europese parkinguitbaters. De parkeerplaatsen bevinden zich in zeven Europese landen, dicht bij stadscentra, ziekenhuizen, spoorwegstations, luchthavens en toeristische attracties. De huurcontracten hebben doorgaans een lange looptijd. Voor die diversificatiestrategie is gekozen als bescherming tegen het effect van minder gunstige economische tijden. Bovendien kan er op die manier worden ingespeeld op beleggingskansen die zich in de diverse segmenten van de vastgoedmarkt eventueel voordoen. FRE heeft de Spaanse parkinguitbater Metropark aangekocht (in de boeken opgenomen in 2010).

De niet-gerealiseerde winst na belastingen op deze portefeuille na winstdeling bedroeg ultimo 2009 EUR 0,6 miljard, bijna ongewijzigd ten opzichte van eind 2008. Omdat de vastgoedpositie op basis van de geamortiseerde kostprijs wordt verantwoord is deze niet-gerealiseerde meerwaarde na belastingen niet in het eigen vermogen verwerkt.

Vermogenspositie

In de context van de strategische evaluatie heeft Fortis zich opnieuw gebogen over het vermogenskader en de kapitaalbehoeften van de onderneming in de nieuwe samenstelling. Naar aanleiding van een bottom-up evaluatie van de kapitaalbehoeften is Fortis tot de slotsom gekomen dat vooralsnog zal worden vastgehouden aan de huidige sterke vermogenspositie van de werkmaatschappijen. Fortis vindt deze vermogensniveaus gerechtvaardigd gezien de onzekere tijden in 2009. Bovendien geeft dit een duidelijk signaal aan de klant en andere stakeholders dat Fortis tot de best gekapitaliseerde ondernemingen van Europa wil blijven behoren.

De huidige kapitaalniveaus doen niet alleen recht aan de specifieke kenmerken van de activiteiten maar ook aan de verbintenissen ten overstaan van samenwerkingspartners. Het aanhouden van een sterke kapitaalbasis in de afzonderlijke verzekeringsactiviteiten is daarnaast nodig ter financiering van de kapitaalbehoeften nodig voor lokaal geplande autonome groei, terwijl er tegelijkertijd ook aan de lokale vereisten op het gebied van rating en solvabiliteit dient te worden voldaan.

Fortis wil in het totaal een solvabiliteitsratio van 200% van het wettelijk vereiste minimum aanhouden. Nadere evaluatie van deze kapitaalvereisten in elk van de activiteiten kan in de toekomst eventueel aanleiding zijn voor een herziening van deze doelstelling en voor het vrijkomen van kapitaal in de loop van de tijd. Een dergelijke nieuwe evaluatie wordt echter niet voorzien voor de introductie van Solvency 2 (verwacht in 2012).

Fortis heeft in het bericht over de strategische evaluatie in september het begrip **discretionair kapitaal**⁹ geïntroduceerd. Eind december 2009 bedroeg dat discretionaire kapitaal EUR 1,3 miljard na dividend voorstel, hetzelfde niveau als eind juni 2009.

⁹ Fortis definieert discretionair kapitaal als het laagste bedrag van enerzijds de beschikbare kasgelden en anderzijds het totale vermogen van Algemeen gecorrigeerd voor (voorwaardelijke) illiquide activa en reeds aangegane investeringsverplichtingen.

Kapitaalratio's

Belangrijke kapitaalindicatoren

	2009	2008
AG Insurance		
Eigen vermogen	2.860	2.785
Kernvermogen	3.511	2.890
Totaal beschikbaar kapitaal	4.120	3.535
Minimale solvabiliteitsratio	2.008	1.871
Totaal kapitaal boven minimale solvabiliteitsratio	2.112	1.664
Kernvermogen solvabiliteitsratio	174,9%	154,5%
Totaal solvabiliteitsratio	205,2%	188,9%
Fortis Insurance International		
Eigen vermogen	2.684	2.009
Kernvermogen	2.552	1.767
Totaal beschikbaar kapitaal	2.246	1.555
Minimale solvabiliteitsratio	748	654
Totaal kapitaal boven minimale solvabiliteitsratio	1.498	901
Kernvermogen solvabiliteitsratio	341,2%	270,2%
Totaal solvabiliteitsratio	300,3%	237,8%
Totaal Insurance		
Eigen vermogen	5.544	4.794
Kernvermogen	6.065	4.657
Totaal beschikbaar kapitaal	6.366	5.090
Minimale solvabiliteitsratio	2.756	2.525
Totaal kapitaal boven minimale solvabiliteitsratio	3.610	2.565
Kernvermogen solvabiliteitsratio	220,1%	184,4%
Totaal solvabiliteitsratio	231,0%	201,6%
Algemeen (na eliminaties)		
Eigen vermogen	2.806	2.000
Kernvermogen	2.514	3.225
Totaal		
Eigen vermogen	8.350	6.795
Kernvermogen	8.578	7.882
Totaal beschikbaar kapitaal	8.731	8.169

Het kernvermogen van Fortis bedroeg ultimo 2009 EUR 8,6 miljard en overtrof daarmee het totale geconsolideerde wettelijk minimum vereiste kapitaal van de verzekeringsactiviteiten met EUR 5,8 miljard. Het totale beschikbare kapitaal van de verzekeringsactiviteiten bedroeg EUR 6,4 miljard, bij een solvabiliteitsratio van 231% in vergelijking met het wettelijke vereiste minimum van EUR 2,8 miljard. De solvabiliteitsratio van AG Insurance en Fortis Insurance International bedroeg respectievelijk 205% en 300%. De minimale solvabiliteitsratio's zijn in 2009 met 9% gestegen door het volume van de nieuwe productie bij Leven en een toename in de waarde van unit-linked reserves en de aankoop van UBI Assicurazioni.

Afstemming eigen vermogen op het totale vermogen

De afstemming van het eigen vermogen op het totale vermogen van Fortis wordt hierna geïllustreerd (per jaarultimo 2009).

Kernvermogen Fortis

in miljoenen EUR

	2009	2008	H1 09
Aandelenkapitaal en reserves	6.387	34.394	6.421
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.192	- 28.022	886
Ongerealiseerde winsten en verliezen	771	423	379
Eigen vermogen	8.350	6.795	7.686
Niet-innovatieve hybride kapitaalinstrumenten (FRESH, NITSH I & II)	1.496	1.474	1.495
Minderheidsbelangen	1.654	515	1.323
Herwaardering vastgoed op basis van reële waarde	559	526	503
Herwaardering schuldbewijzen, na aftrek van belastingen en shadow accounting	- 811	- 375	- 399
Herwaardering van aandelen, na belastingen en shadow accounting	- 10		
Goodwill	- 650	- 531	- 531
Participatie Royal Park Investments	- 760		- 760
Verwacht dividend	- 201		
Verwacht dividend (ivm calloptie op aandelen BNP Paribas)	- 581	-	- 482
Overige	- 468	- 522	- 514
Kernvermogen	8.578	7.882	8.321
Innovatieve kapitaalinstrumenten	495	456	412
Achtergestelde leningen	29	67	26
Overige prudentiële filters en aftrekposten op totaal kapitaal	- 371	- 236	- 261
Totaal kapitaal	8.731	8.169	8.498

Deelnemingen worden, als ze niet volledig geconsolideerd zijn, in mindering gebracht op het totale kapitaal. De door Fortis-groep uitgegeven en aan Fortis Bank SA/NV doorgeleende kernkapitaalinstrumenten (NITSH I en een deel van NITSH II voor een totaal van EUR 900 miljoen) zijn niet opgenomen in de niet -innovatieve hybride instrumenten hierboven. Niet-gerealiseerde meerwaarden op vastgoed na belastingen binnen AG Insurance worden voor 90% verantwoord in het kernvermogen, de rest voor 100%. De waarde van de calloptie op aandelen BNP Paribas wordt aangemerkt als verwacht dividend: Fortis is voornemens de

eventuele opbrengsten uit te keren in de vorm van een dividend. Dit bedrag is om die reden op het kernvermogen in mindering gebracht.

De goodwill steeg van EUR 531 miljoen tot EUR 650 miljoen als gevolg van de voorlopige goodwill die er voor de verwerving van het belang van 50% in het Italiaanse UBI Assicurazioni is verantwoord (EUR 128 miljoen). De toename in minderheidsbelangen hebben betrekking op de verkoop van 25%+ 1 aandeel van AG Insurance.

Mededeling van de accountants

De gezamenlijke accountants hebben hun controle van de geconsolideerde jaarrekening 2009 nagenoeg afgerond. Op basis van de huidige status van hun controlewerkzaamheden, verwachten de gezamenlijke accountants een goedkeurende accountantsverklaring af te geven voorzien van toelichtende paragrafen in verband met (a) de onzekerheden rondom de uitkomst van de juridische procedures en (b) de vergelijkende cijfers 2008 opgenomen in de toelichting met betrekking tot de beëindigde bedrijfsactiviteiten.

Het tussentijdse bericht en de presentatie voor beleggers zijn beschikbaar via onze website:
www.fortis.com

Conference call voor analisten en beleggers

09.30 CET

Audiocast: www.fortis.com

Inbelnummers (toegangscode 605116#):

+ 44 207 750 9926 (Verenigd Koninkrijk)

+ 32 2 404 03 05 (België)

+ 1 703 621 9123 (VS)

Opnieuw afspelen: beschikbaar tot 10 april 2010

(toegangscode: 305539#)

+ 32 2 401 89 89 (België)

Persconferentie

Brussel, Auditorium in de Koningsstraat 20

11.30 CET

Webcast: www.fortis.com

Inbellen: (toegangscode 463260#)

+ 44 207 750 9926 (Verenigd Koninkrijk)

+ 32 2 404 03 05 (België)

+ 31 20 713 3488 (Nederland)

Graag vijf à tien minuten van tevoren bellen: de lijnen gaan tien minuten voor de conferentie open.

Fortis is een internationale verzekeringsmaatschappij die op ruim 180 jaar vakkennis en ervaring kan terugblikken. Als één van de 20 grootste Europese verzekeraars, heeft Fortis ervoor gekozen om zich toe te spitsen op Europa en Azië, twee regio's die samen het grootste aandeel in de wereldwijde verzekeringsmarkt opeisen. In België is de maatschappij via AG Insurance de onbetwistbare marktleider voor zowel individuele levensverzekeringen als Employee Benefits, en ook één van de topspelers in Niet-Leven. Internationaal gezien is Fortis nadrukkelijk aanwezig in het Verenigd Koninkrijk, als tweede grootste verzekeraar voor privé voertuigen. De maatschappij heeft verder dochterondernemingen in Frankrijk, Duitsland, Turkije, Oekraïne en Hong Kong. Daarnaast onderscheidt Fortis zich door de ontwikkeling van partnerships met belangrijke distributeurs in Luxemburg, Italië, Portugal, China, Maleisië, India en Thailand. Fortis telt meer dan 10.000 werknemers en int jaarlijks ongeveer 15 miljard euro verzekeringspremies.

De activa van Fortis omvatten een deelname van 75% in AG Insurance, 100% van Fortis Insurance International, een belang van 45% in Royal Park Investments en financiële activa en passiva van verschillende andere financieringsvehikels.

Bijlage 1: Geconsolideerde balans (jaarultimo)

Bijlage 2: Resultatenrekening (jaarultimo 2009)

Bijlage 3: Belangrijkste prestatieindicatoren

Bijlage 4: Halfjaarcijfers per segment

Bijlage 5: Vergelijkende cijfers premie-inkomen

Bijlage 6: Premie-inkomen per regio

Bijlage 7: Materieel eigen vermogen

Bijlage 8: Voorwaardelijke verplichtingen

Bijlage 1: Geconsolideerde balans (jaaruultimo)

Geconsolideerde balans

	ultimo 2009	ultimo 2008
Activa		
Geldmiddelen en kasequivalenten	5.636	5.933
Financiële beleggingen	53.070	45.132
Vastgoedbeleggingen	1.653	1.290
Leningen	4.132	16.404
Beleggingen inzake unit-linked contracten	20.695	18.040
Beleggingen in geassocieerde deelnemingen en joint ventures	1.322	431
Herverzekering en overige vorderingen	1.264	1.154
Actuele belastingvorderingen	103	73
Uitgestelde belastingvorderingen	53	117
Call optie BNP Paribas aandelen	880	
Overlopende rente en overige activa	1.848	1.795
Materiële vaste activa	1.108	1.135
Goodwill en overige immateriële vaste activa	1.376	1.366
Voor verkoop aangehouden activa	103	
Totale activa	93.243	92.870
Verplichtingen		
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten Leven	22.931	21.855
Verplichtingen inzake beleggingscontracten Leven	24.333	21.607
Verplichtingen inzake unit-linked contracten	20.773	18.078
Verplichtingen inzake verzekeringscontracten Niet-leven	4.934	4.289
Schuldbewijzen	915	4.670
Achtergestelde schulden	2.850	2.908
Leningen	2.774	9.086
Actuele belastingsschulden	106	75
Uitgestelde belastingsschulden	1.025	609
RPN(I)	316	
Overlopende rente en overige verplichtingen	2.209	2.312
Provisies	34	71
Verplichtingen met betrekking tot voor verkoop aangehouden activa	39	
Totale passiva	83.239	85.560
Eigen vermogen	8.350	6.795
Minderheidsbelangen	1.654	515
Totaal eigen vermogen	10.004	7.310
Totaal verplichtingen en eigen vermogen	93.243	92.870

Bijlage 2: Resultatenrekening (jaarultimo 2009)

Resultatenrekening

	2009	2008
Baten		
- Bruto premie-inkomen	9.248	8.461
- Wijziging in niet-verdiende premies	- 32	- 13
- Afgestane herverzekeringspremies	- 193	- 197
Netto verdiende premies	9.023	8.251
Rentebaten, dividenden en overige beleggingsbaten -	3.123	3.660
Niet-gerealiseerde winsten(verliezen) op Call optie BNP Paribas aandelen	880	
Niet-gerealiseerde winsten(verliezen) op RPN(I)	- 316	
Gerealiseerde en ongerealiseerde winsten en verliezen	953	- 508
Baten uit beleggingen inzake unit-linked contracten	2.307	- 3.191
Aandeel in het resultaat van geassocieerde deelnemingen en joint ventures	63	27
Commissiebaten	375	432
Overige baten	322	233
Totale baten	16.730	8.904
Lasten		
- Schadelasten en uitkeringen, bruto	- 9.290	- 8.221
- Schadelasten en uitkeringen, aandeel herverzekeraars	65	121
Schadelasten en uitkeringen, netto	- 9.225	- 8.100
Lasten inzake unit-linked contracten	- 2.325	3.219
Financiële lasten	- 498	- 1.343
Wijzigingen in de waardeverminderingen	- 467	- 558
Wijzigingen in provisies	42	- 49
Commissielasten	- 972	- 912
Personeelslasten	- 640	- 644
Overige lasten	- 1.015	- 994
Totale lasten	- 15.100	- 9.381
Winst voor belastingen	1.630	- 477
Belastingen op de winst	- 318	- 108
Nettowinst voor resultaat op beëindigde activiteiten	1.321	- 585
- Toewijsbaar aan de minderheidsbelangen	120	25
- Toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.192	- 610
Nettoresultaat op beëindigde activiteiten		- 27.412
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	1.192	- 28.022
Gegevens per aandeel (EUR)		
Gewone winst per aandeel	0,48	- 12,21
Gewone winst per aandeel voor nettoresultaat op beëindigde activiteiten	0,48	- 0,27
Verwaterde winst per aandeel	0,48	- 12,21
Verwaterde winst per aandeel voor nettoresultaat beëindigde activiteiten	0,48	- 0,27

Bijlage 3: Belangrijkste prestatieindicatoren

AG Insurance

Belangrijkste prestatieindicatoren

	2009	2008	Mutatie	H209	H208	H109
Leven						
Bruto premie-inkomen (in miljoenen EUR)	5.352	4.817	11%	2.606	2.122	2.746
- Individueel koopsom	3.558	3.109	14%	1.662	1.275	1.896
- Individueel periodiek	671	688	-2%	365	358	306
- Collectief koopsom	358	320	12%	207	148	151
- Collectief periodiek	765	701	9%	372	341	393
Nieuwe productie Leven - APE (in miljoenen EUR)	437	419	4%	214	186	223
Niet-leven						
Brutopremies (in miljoenen EUR)	1.515	1.465	3%	707	691	808
- Ongevallen & Ziekte	439	436	1%	194	200	245
- Auto	472	447	6%	223	209	249
- Brand	474	460	3%	229	225	245
- Overige	130	124	5%	61	57	69
Technisch resultaat (in miljoenen EUR)	73	118	-38%	55	60	19
- Ongevallen & Ziekte	65	74	-12%	36	43	29
- Auto	5	0	*	9	-19	-4
- Brand	-21	30	*	-5	30	-16
- Overige	25	15	67%	15	7	10
Totaal Niet-leven						
Schaderatio	66,4%	65,0%		64,2%	64,8%	68,6%
Kostenratio	36,8%	35,9%		36,6%	35,9%	37,0%
Combined ratio	103,2%	100,9%		100,8%	100,7%	105,6%
Schade						
Schaderatio	62,2%	59,8%		59,9%	60,6%	64,5%
Kostenratio	42,5%	42,0%		41,9%	42,1%	43,2%
Combined ratio	104,7%	101,8%		101,8%	102,7%	107,7%
Ongevallen & Ziekte						
Schaderatio	76,7%	77,3%		75,1%	74,7%	78,2%
Kostenratio	22,6%	21,6%		22,9%	21,3%	22,4%
Combined ratio	99,3%	98,9%		98,0%	96,0%	100,6%

Belangrijkste prestatie-indicatoren

	2009	2008	Mutatie	H209	H208	H109
FTE's	5.635	5.542	2%	5.635	5.542	5.589
Wettelijk vereiste minimum marge (in miljoenen EUR)	2.008	1.871	7%	-	-	1.924
Leven						
Totale reserves – Leven (in miljoenen EUR)	45.378	41.779	9%	45.378	41.779	43.421
- Verzekeringen en beleggingscontracten	38.808	35.878	8%	38.808	35.878	37.389
- Unit-linked contracten	6.570	5.901	11%	6.570	5.901	6.032
Niet-leven						
Totale reserves – Niet-leven (in miljoenen EUR)	2.973	2.893	3%	2.973	2.893	3.002
Reserves/premies ratio	202%	203%	-0%	202%	203%	207%

Fortis Insurance International

Belangrijkste prestatieindicatoren

	2009	2008	Mutatie	H209	H208	H109
Leven						
Bruto premie-inkomen (in miljoenen EUR)	4.013	4.102	-2%	2.221	1.899	1.792
- Individueel koopsom	3.160	3.244	-3%	1.805	1.476	1.355
- Individueel periodiek	729	718	2%	374	372	355
- Collectief koopsom	12	14	-11%	5	6	7
- Collectief periodiek	112	126	-11%	37	45	75
Nieuwe productie Leven - APE (in miljoenen EUR)	486	527	-8%	275	256	211
Niet-leven						
Brutopremies (in miljoenen EUR)	1.139	1.228	-7%	562	594	577
- Ongevallen & Ziekte	202	196	3%	96	92	106
- Auto	522	641	-19%	236	318	286
- Brand	284	299	-5%	154	143	130
- Overige	131	92	42%	76	41	55
Technisch resultaat (in miljoenen EUR)	12	109	-89%	-4	51	16
- Ongevallen & Ziekte	1	6	-76%	-1	3	2
- Auto	-22	38	*	-26	18	4
- Brand	41	57	-29%	28	25	13
- Overige	-8	8	*	-5	4	-3
Totaal Niet-leven						
Schaderatio	77,2%	69,6%		79,1%	70,0%	75,3%
Kostenratio	30,5%	28,8%		30,2%	29,0%	30,8%
Combined ratio	107,7%	98,4%		109,3%	99,0%	106,1%
Schade						
Schaderatio	77,9%	69,3%		79,9%	69,8%	75,8%
Kostenratio	31,1%	28,9%		30,2%	29,2%	31,9%
Combined ratio	109,0%	98,2%		110,1%	99,0%	107,7%
Ongevallen & Ziekte						
Schaderatio	74,3%	71,2%		75,5%	70,9%	73,0%
Kostenratio	28,0%	28,0%		30,1%	28,0%	25,8%
Combined ratio	102,3%	99,2%		105,6%	98,9%	98,8%

Belangrijkste prestatieindicatoren

	2009	2008	Mutatie	H209	H208	H109
FTE's	4.940	4.718	5%	4.940	4.718	4.687
Wettelijk vereiste minimummarge (in miljoenen EUR)	748	654	14%	-	-	686
Leven						
Totaal Reserves - Leven (in miljoenen EUR)	22.662	19.770	15%	22.662	19.770	20.450
- Verzekerings- en beleggingscontracten	8.459	7.593	11%	8.459	7.593	7.998
- Unit-linked contracten	14.203	12.177	17%	14.203	12.177	12.452
Niet-leven						
Totale reserves - Niet-leven (in miljoenen EUR)	1.998	1.432	40%	1.998	1.432	1.594
Reserves/premies	194%	131%	49%	194%	131%	158%

Bijlage 4: Halfjaarcijfers per segment

AG Insurance

Income Statement – Leven

AG Insurance - Leven

en EUR millions

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Bruto premies	2.318	2.451	1.754	2.323	2.251
Bruto premies (deposit accounting)	288	295	368	372	515
Bruto premie-inkomen Leven	2.606	2.746	2.122	2.695	2.766
Technisch resultaat	228	157	- 88	78	- 89
Toegerekende meerwaarden	- 26	- 46	- 132	66	
Operationele marge	202	111	- 220	144	- 89
Niet-toegerekende andere inkomsten en lasten	51	40	42	50	39
Resultaat voor belastingen	253	151	- 178	194	168
Belastingen op het resultaat	- 64	32	- 97	1	8
Netto resultaat toewijsbaar aan minderheidsbelangen	46	10	2	3	3
Netto resultaat toewijsbaar aan aandeelhouders	143	173	- 277	192	173

Resultatenrekening - Niet-leven

AG Insurance - Niet-leven

in miljoenen EUR

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Brutopremies Niet-leven	707	808	691	774	646
Technisch resultaat	55	19	60	58	82
Toegerekende meerwaarden	- 4	- 5	- 12	10	14
Operationele marge	51	14	48	68	96
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	5	7	13	3	- 2
Winst voor belastingen	56	21	61	71	94
Winstbelastingen	- 16	2	- 25	- 15	- 29
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	12	1	1		1
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	28	22	35	56	64

Resultatenrekening

AG Insurance

in miljoenen EUR

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Operationele kosten	- 218	- 209	- 206	- 199	- 195
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	171	195	- 242	248	237

Fortis Insurance International

Resultatenrekening – Leven

Insurance International – Leven

in miljoenen EUR

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Brutopremies	928	898	972	747	923
Brutopremies (deposito-accounting)	1.293	894	927	1.456	1.288
Bruto premie-inkomen Leven	2.221	1.792	1.899	2.203	2.211
Technisch resultaat	30	35	- 78	54	36
Toegerekende meerwaarden	3	1	- 32	- 1	11
Operationele marge	33	36	- 110	53	47
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	58	11	- 7	8	37
Winst voor belastingen	91	47	- 117	61	84
Winstbelastingen	- 13	- 15	16	- 15	- 13
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	23	21	- 14	24	19
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	55	11	- 87	22	52

Resultatenrekening - Niet-leven

Insurance International - Niet-leven

in miljoenen EUR

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Brutopremies Niet-leven	562	577	594	635	637
Technisch resultaat	- 4	16	51	58	- 59
Toegerekende meerwaarden	1	10	- 4	- 1	2
Operationele marge	- 3	26	47	57	- 57
Niet-toegerekende overige inkomsten en lasten	11	11	- 9	12	- 2
Winst voor belastingen	8	37	38	69	- 59
Winstbelastingen	- 2	- 12	- 17	- 16	13
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	4	3	5	4	3
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	2	22	16	49	- 49

Resultatenrekening

Insurance International

in miljoenen EUR

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Operationele kosten	- 194	- 198	- 200	- 193	- 226
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	57	33	- 71	71	3

Algemeen

Resultatenrekening

in miljoenen EUR

	H2 09	H1 09	H2 08	H1 08	H2 07
Nettorente-baten	- 16	31	- 136	- 165	- 169
Gerealiseerde winsten (verliezen) op beleggingen	18	697	18	-	
Overige meerwaarden	177	499	- 73	- 128	- 196
Overige baten	1	11	10	36	19
Totale baten	180	1.238	- 181	- 257	- 346
Wijzigingen in de bijzondere waardeverminderingen	9	- 362	- 20	-	
Nettobaten	189	876	- 201	- 257	- 346
Personeelslasten	- 5	- 11	- 21	- 23	- 25
Overige operationele en administratieve lasten	- 41	- 34	- 111	- 75	- 106
Totale kosten	- 46	- 45	- 132	- 98	- 131
Winst voor belastingen	143	831	- 333	- 355	- 476
Winstbelastingen	- 62	- 168	8	52	44
Nettowinst over de periode	81	663	- 325	- 303	- 432
Nettowinst toewijsbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	-	-
Nettowinst toewijsbaar aan de aandeelhouders	81	663	- 29.351	- 303	- 432
Resultaat op desinvesteringen	-	-	- 29.026	-	-
Nettowinst voor resultaat op desinvesteringen	81	663	- 325	- 432	- 432
Nettowinst na eliminaties	78	658	- 321	- 294	- 433

Bijlage 5: Vergelijkende cijfers premie-inkomen

Halfjaarcijfers premie-inkomen

(in miljoenen EUR)

Per segment	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	Mutatie
AG Insurance						
Brutopremies	4.769	4.077	17%	2.318	1.754	32%
Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling	583	740	-21%	288	368	-22%
Bruto premie-inkomen Leven	5.352	4.817	11%	2.606	2.122	23%
Brutopremies Niet-leven	1.515	1.465	3%	707	691	2%
Totaal premie-inkomen AG Insurance	6.867	6.283	9%	3.313	2.814	18%
Fortis Insurance International						
Brutopremies	1.826	1.719	6%	928	972	-5%
Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling	2.187	2.383	-8%	1.293	927	39%
Bruto premie-inkomen Leven	4.013	4.102	-2%	2.221	899	17%
Brutopremies Niet-leven	1.139	1.228	-7%	562	594	-5%
Totaal premie-inkomen geconsolideerd	5.152	5.330	-3%	2.783	2.493	12%
Niet-geconsolideerde JV' s obv 100%	3.773	3.010	25%	1.792	1.441	24%
Totaal premie-inkomen FIL	8.925	8.340	7%	4.575	3.934	16%
Totaal premie-inkomen Fortis	15.792	14.623	8%	7.888	6.748	17%
Per type	2009	2008	Mutatie	H2 09	H2 08	Mutatie
Leven						
AG Insurance	5.352	4.817	11%	2.606	2.122	23%
Fortis Insurance International	7.405	6.774	9%	3.845	3.183	21%
Volledig geconsolideerd	4.013	4.102	-2%	2.221	1.899	17%
Niet-geconsolideerde JV's obv 100%	3.392	2.672	27%	1.624	1.284	26%
Totaal premie-inkomen Leven	12.756	11.591	10%	6.451	5.305	22%
Niet-leven						
AG Insurance	1.515	1.466	3%	707	691	2%
Fortis Insurance International	1.521	1.565	-3%	730	751	-3%
Volledig geconsolideerd	1.139	1.228	-7%	562	594	-5%
Niet-geconsolideerde JV's obv 100%	382	337	13%	168	157	7%
Totaal brutopremies Niet-leven	3.036	3.031	0%	1.437	1.442	0%
Totaal premie-inkomen Fortis	15.792	14.623	8%	7.888	6.748	17%

Bijlage 6: Premie-inkomen per regio

Kerncijfers per regio

in miljoenen EUR

	% eigendom	Bruto premie-inkomen Leven					Brutopremies Niet-leven					Totaal				
		2009	2008	H2 09	H2 08	H1 09	2009	2008	H2 09	H2 08	H1 09	2009	2008	H2 09	H2 08	H1 09
België	75%	5.352	4.817	2.606	2.123	2.746	1.515	1.465	707	692	808	6.867	6.283	3.313	2.815	3.554
Verenigd Koninkrijk	100%	10	1	7	1	3	903	954	454	470	449	913	955	461	471	452
Europa		3.706	3.819	2.059	1.753	1.648	236	214	108	98	128	3.939	4.033	2.166	1.851	1.776
Portugal	51%	2.163	2.238	993	1.032	1.170	214	192	101	91	113	2.377	2.430	1.094	1.123	1.283
Frankrijk	100%	335	433	182	179	153						335	433	182	179	153
Luxemburg	50%/100%*	1.102	1.033	830	483	273	22	22	7	7	15	1.122	1.055	837	490	288
Oekraïne	100%	2	4	1	1	1						2	4	1	1	1
Duitsland	100%	41	29	24	16	16						41	29	24	16	16
Turkije	100%	62	82	28	42	35						62	82	28	42	35
Azië		3.689	2.955	1.780	1.429	1.909	382	337	168	157	214	4.071	3.292	1.948	1.586	2.123
Geconsolideerde entiteiten																
Hongkong	100%	297	282	156	145	141						297	282	156	145	141
Niet-geconsolideerde JV's obv 100%																
Maleisië	31%	498	435	224	199	274	293	269	123	114	170	791	704	347	313	444
Thailand	31%/12%	456	358	224	183	232	89	68	45	43	44	545	426	269	226	276
China	25%	2.371	1.850	1.142	879	1.229						2.371	1.850	1.142	879	1.229
India	26%	67	30	34	23	33						67	30	34	23	33
Overige								61		26			61		26	
Fortis																
Re-Insurance	100%							61		26			61		26	
Algemeen Totaal		12.756	11.592	6.452	5.306	6.306	3.036	3.031	1.437	1.443	1.599	15.790	14.624	7.888	6.749	7.905

Bijlage 7: Materieel eigen vermogen

Materieel eigen vermogen Fortis

in miljoenen EUR

	2009	2008
Eigen vermogen	8.350	6.795
Herwaardering vastgoed op basis van reële waarde	473	526
Goodwill	- 1.410	- 531
VOBA (Value of Business Acquired)	- 487	- 549
DAC (overlopende acquisitiekosten)	- 508	- 421
Overige (o.a. parkeerbeheercontracten)	- 240	- 287
Kernvermogen		
Goodwill, DAC, VOBA in verband met minderheidsbelangen	396	319
Belastingcorrectie DAC, VOBA & overige	251	170
Totaal materieel eigen vermogen	6.825	6.022

Bijlage 8: Voorwaardelijke verplichtingen

Deze tekst vormt een integraal onderdeel van het geconsolideerd verslag voor het tweede half jaar van 2009 en van de jaarrekening, welke afzonderlijk worden gepubliceerd.

Fortis is, zoals vele andere financiële instellingen, gedaagde met betrekking tot een aantal claims, geschillen en rechtszaken die een gevolg zijn van de normale bedrijfsuitoefening, welke na de desinvestering van de bankactiviteiten in oktober 2008 beperkt is tot verzekeringsactiviteiten.

Als gevolg van de gebeurtenissen en ontwikkelingen welke hebben plaatsgevonden tussen mei 2007 en oktober 2008 (kapitaaluitbreiding en acquisitie van delen van ABN AMRO in oktober 2007, aankondiging van het versnelde solvabiliteitsplan in juni 2008, desinvestering van de bankactiviteiten en de Nederlandse verzekeringsactiviteiten in september/oktober 2008) is Fortis betrokken of kan Fortis worden betrokken in een aantal juridische procedures evenals administratieve en strafrechtelijke onderzoeken in België, Nederland en de Verenigde Staten, waarvan sommige kunnen leiden tot een aanzienlijke maar onder de huidige omstandigheden niet kwantificeerbare toekomstige verplichting voor Fortis.

Sommige van de lopende juridische procedures en onderzoeken leiden niet tot een onmiddellijk risico met (belangrijke) geldelijke gevolgen voor Fortis, hoewel niet kan worden uitgesloten dat deze op termijn wel dergelijke gevolgen kunnen hebben. Dit is bijvoorbeeld het geval voor (i) de onderzoeken van de door de rechter benoemde experts in België en in Nederland, die zich buigen over de transacties van september/oktober (in België) en over de financiering van het bod op ABN AMRO, de publieke verklaringen van Fortis na het bod op ABN AMRO alsmede de transacties van september/oktober (Nederlandse experts) en (ii) diverse onderzoeken die door de toezichthoudende instanties in Nederland (AFM) en België (CBFA) zijn ingesteld, evenals het strafonderzoek in België.

Op 5 februari 2010 heeft de AFM Fortis SA/NV en Fortis N.V. een boete opgelegd van EUR 576.000 voor overtredingen tegen de Wet op het financieel toezicht (Wft). Volgens de AFM zijn er op 5 juni 2008 door Fortis bepaalde verklaringen afgelegd over de solvabiliteitspositie van Fortis die onjuist of misleidend zouden zijn en had Fortis op 14 juni 2008 bekend moeten maken dat de door de Europese Commissie opgelegde voorwaarden (de 'EC Remedies') met zich meebrachten dat de financiële doelstellingen voor 2008 en daarna niet zonder extra maatregelen konden worden gerealiseerd.

Dit betekent dat beleggers zouden kunnen beweren in de periode tussen 5 en 25 juni 2008 te hebben gehandeld zonder over volledig correcte informatie te beschikken. Fortis betwist de beweerde overtredingen en heeft beroep aangetekend tegen het besluit van de AFM.

Eventuele negatieve bevindingen van deze lopende onderzoeken kunnen in een later stadium leiden tot nieuwe rechtszaken tegen Fortis, inclusief de eis tot schadevergoeding. Dit geldt met name voor de bevindingen van de AFM die, behoudens een succesvolle uitkomst van het beroep van Fortis, al tot de hierboven beschreven boete van de AFM hebben geleid.

Andere tegen Fortis in België, Nederland en de Verenigde Staten aangespannen rechtszaken stellen Fortis bloot aan het risico om te worden veroordeeld tot het betalen van schadevergoedingen aan aandeelhouders voor een deel van de door hen geleden verliezen sinds september 2007:

Een aantal gerechtelijke acties gestart door individuele aandeelhouders en belangenverenigingen van aandeelhouders in België en Nederland die vragen om (i) de nietigverklaring van beslissingen van het bestuur van Fortis en/of vervangende schadevergoeding en/of (ii) de betaling van een schadevergoeding vanwege de vermeende misleidende communicatie en/of het marktmisbruik waaraan Fortis zich schuldig zou hebben gemaakt tussen mei 2007 en oktober 2008. Dit betreft onder andere:

Voor de Rechtbank van Koophandel te Brussel :

- ♦ de juridische procedure gestart door een aantal individuen vertegenwoordigd door Mr. Modrikamen; het verzoek tot voorlopige maatregelen tegen Fortis is op 8 december 2009 afgewezen en Mr. Modrikamen heeft aangekondigd de bodemprocedure voort te zetten;
- ♦ de juridische procedure gestart door een aantal personen rond Deminor International, die nog aanhangig is;

Voor de rechtbank te Amsterdam:

- ♦ de door de VEB en Deminor aangespannen juridische procedure;
- ♦ de juridische procedure van een aantal personen vertegenwoordigd door Mr. De Gier. Deze zaken zijn nog aanhangig;

Voor de rechtbank te Utrecht:

- ♦ de juridische procedure van een aantal personen vertegenwoordigd door Mr. Bos, die eveneens nog aanhangig is. In deze context hebben sommige voormalige bestuurders en topmanagers van Fortis de rechter gevraagd de verplichting van Fortis te erkennen om die personen te vrijwaren tegen schade die zou voortvloeien uit of verband houden met de juridische procedures tegen hen uit hoofde van de functies die zij binnen de Fortis-groep uitoefenden, op grond van in 2008 aangegane beëindigingsovereenkomsten en/of de regels van de Nederlandse wet. Fortis betwist de rechtsgeldigheid van deze wettelijke of contractuele vrijwaringsverplichtingen.

Een 'class action' werd aangespannen voor het US District Court van het Southern District van New York om schadevergoeding te eisen op grond van vermeende overtredingen van de effectenwetgeving in de periode tussen 17 september 2007 en 14 oktober 2008. De 'class action' is op 18 februari 2010 afgewezen vanwege het ontbreken van bevoegdheid van de rechtbank. Tegen deze beslissing kan beroep worden aangetekend.

In het geval dat een van deze juridische procedures zou leiden tot de nietigverklaring (of gedeeltelijke nietigverklaring) van de beslissingen van de Raad van Bestuur van Fortis en de daaruit voortvloeiende overeenkomsten (wat zeer onwaarschijnlijk is, onder meer omdat Mr. Modrikamen heeft laten weten dat hij afziet van deze eis en Deminor een dergelijke eis niet heeft geformuleerd), dan kan dat gevolgen voor de financiële positie van Fortis hebben die op dit moment niet kwantificeerbaar zijn. Als een rechter Fortis zou veroordelen tot het betalen van een schadevergoeding, dan kan dat een ernstig negatief effect hebben op de financiële positie van Fortis.

Inzake de juridische procedures die door beleggers tegen Fortis en Fortinflux zijn aangespannen met betrekking tot het in 2002 uitgegeven FRESH-instrument heeft Fortis er na overleg met juridische adviseurs het volste vertrouwen in dat Fortis juridisch sterk staat en het niet waarschijnlijk is dat deze positie succesvol betwist wordt.

Inzake alle juridische procedures en onderzoeken waarvan het management op de hoogte is, treft Fortis voorzieningen als het naar de mening van het management, gebaseerd op ingewonnen juridisch advies, waarschijnlijk is dat Fortis een betaling zal moeten doen, en het bedrag redelijkerwijs kan worden geschat.

Gezien het voorlopige karakter en continu veranderende karakter alsook de inherente onzekerheden en complexiteit van zulke vorderingen en procedures is het management op het moment niet in staat om te bepalen of zulke claims ongegrond zijn of succesvol kunnen worden verdedigd of dat deze vorderingen al dan niet zullen resulteren in een significant verlies in de Geconsolideerde Jaarrekening Fortis.

In 2008 hebben de moedermaatschappijen van Fortis voor sommige voormalige executives en bestuurders bij vertrek een contractueel vrijwaringsbeding voor juridische kosten afgegeven, en in sommige gevallen ook voor de financiële consequenties van een eventuele gerechtelijke uitspraak in het geval dat tegen deze personen een rechtszaak zou worden aangespannen in verband met hun mandaat binnen de onderneming. In het geval van sommige van deze personen vecht Fortis de geldigheid van deze contractuele vrijwaringsbedingen aan voor zover deze van toepassing zijn op de financiële consequenties van een eventuele gerechtelijke uitspraak.